

«Ετοιμάζονται να εγκαταστήσουν φωτοβολταϊκά στην Καμαρίνα Πρέβεζας»

Γράφει ο Νίκος Γιαννούλης

σελ. 9

Να σταματήσει η ερήμωση των χωριών της Ηπείρου

Ο Δήμος Καραϊσκάκη υπέβαλε προτάσεις για την επιστροφή νέων ανθρώπων στα χωριά του Δήμου Γεωργίου Καραϊσκάκη. Υπογεννητικότητα, Βελτίωση των υποδομών του Δήμου.

σελ. 8

Το Μαρτυρικό Χωριό Καταρράκτης Άρτας

Εκδήλωση μνήμης και τιμής για την πυρπόληση και τις δολοφονίες αμάχων από τις Γερμανικές Ομάδες Κατοχής. Συγκλονιστική η ομιλία του Αθανασίου Παπαδόπουλου, Δημάρχου Καλαβρύτων και προέδρου του Δικτύου Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών Ελλάδας.

σελ. 12-13

Η Νέα Σαμψούντα Πρέβεζας

Μικρό αφιέρωμα

σελ. 11

Παραδοσιακό γλέντι στην συνεστίωση της Ηπειρωτικής Συσπείρωσης

σελ. 15

Εορταστικές εκδηλώσεις στην Πάτρα για την 28η Οκτωβρίου 1940

Ο πανηγυρικός της ημέρας που εκφώνησε ο Πρόεδρος του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών, Αλέξανδρος Χαΐδας

σελ. 16

Η «Πίτα του Ηπειρώτη» στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας 25 Φεβρουαρίου 2024

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας αποφάσισε και διοργανώνει και φέτος την «Πίτα του Ηπειρώτη 2024» στο Σ.Ε.Φ. την Κυριακή, 25 Φεβρουαρίου 2024.

Ο διαχρονικός αυτός θεσμός-σαράντα και πλέον χρόνια- συνταυτίστηκε με τη δράση της Π.Σ.Ε. Κάθε χρόνο οι Ηπειρώτες/ες συναντώνται, συζητούν, αναπολούν, χορεύουν και, ασφαλώς, εκδηλώνουν την αγάπη τους για τη γενέτειρα, την Ήπειρο, και «γεύονται» του Ηπειρώτικου μεγαλείου.

Ταυτόχρονα το αντάμωμα στο Φάληρο αποτελεί και αφετηρία για την ενίσχυση της δράσης των φορέων της Ηπειρωτικής αποδημίας με οδηγό τις αποφάσεις του Δ.Σ. της Π.Σ.Ε., ώστε να δοθούν λύσεις στα προβλήματα που οδηγούν στην ερήμωση της ιδιαίτερης πατρίδας αλλά και ταλαιπωρούν τους απόδημους στο Λεκανοπέδιο.

Γίνεται προσπάθεια, ώστε να πετύχουμε την άμεση συμμετοχή στα δρώμενα όλων των Ηπειρωτών/ών που θα προσέλθουν στο Σ.Ε.Φ.

Στις 25 Φεβρουαρίου 2024 στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας

Καλώς να ορίσετε!!!

Αναδιάρθρωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Π.Σ.Ε.

Πραγματοποιήθηκε στις 15/11/2023, κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η αναδιάρθρωση του Προεδρείου της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας. Η αναδιάρθρωση, είχε προσυμφωνηθεί από την αρχική συγκρότηση σε σώμα. Το Προεδρείο, πλέον, έχει ως εξής:

Πρόεδρος: Μάκης Κιάμος
Α' Αντιπρόεδρος: Κώστας Ζηκόπουλος

Β' Αντιπρόεδρος: Αλέξανδρος Λαμπρίδης
Γενικός Γραμματέας: Σωτήρης Κολιούσης
Ειδικός Γραμματέας: Δονάτος Γκέλιας
Ταμίας: Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου
Αναπληρωτής Ταμίας: Ελευθερία Γκαρτζονίκα
Έφορος Τύπου: Γιάννης Βέλλης
Έφορος Δημοσίων Σχέσεων: Μαρίκα Γκόνη
Έφορος Πολιτισμού: Χρήστος Τούμπουρας
Έφορος Πνευματικού Κέντρου: Νατάσα Κοντούλη

Μέλη: Νίκος Γιαννούλης, Χριστόφορος Ευθυμίου, Νίκος Ζέκης, Μηνάς Ζέρβας, Γιάννης Νάκης, Γιώργος Μουσγάς, Μαρίνα Τζάκου, Γιώργος Τζομάκας, Αλέξανδρος Σπύρου, Ηλίας Χρηστάκος, Δημήτρης Σούκης, Κώστας Λιάγκος, Αντώνης Κοντός, Παύλος Χρήστου.

Το Μουσείο του Θόδωρου Παπαγιάννη, κέντρο Πολιτισμού

«Άλλη μια αξιόλογη ημέρα για το Μουσείο. Το 10^ο Γυμνάσιο Ιωαννίνων που φέρνει το όνομά μου (μεγάλη για μένα τιμή) επισκέφθηκε το Μουσείο και τους ξεναγήσαμε. Τα παιδιά άκουσαν με μεγάλη προσοχή αυτά που τους είπαμε και κατανόησαν τα γλυπτά περισσότερο. Οι δασκαλοί τους ευγενέστατα εκφράστηκαν με τα καλύτερα λόγια για το Μουσείο. Στη συνέχεια υποδεχτήκαμε το ΚΑΠΗ Ιωαννίνων, άνθρωποι παλαίμαχοι της ζωής που ευχαριστήθηκαν με τα εκθέματα γιατί λόγω πείρας τα κατανοούσαν περισσότερο. Ήξεραν την αξία του ψωμιού, του ευεργετισμού, της Ξενιτιάς που πολλοί από αυτούς την έζησαν».

Θόδωρος Παπαγιάννης

Από δημοσίευση στα Μέσα Δικτύωσης

Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) για το δημογραφικό

«Έστω και τώρα... Η πληθυσμιακή συρρίκνωση απασχολεί ιδιαίτερα το ανώτατο συλλογικό όργανο της Αυτοδιοίκησης, την ΚΕΔΕ, γεγονός που προμηνύει εξελίξεις αν ληφθεί υπόψη τόσο η δυναμική του οργάνου όσο και το ίδιο το πρόβλημα της ερημοποίησης.

Έτσι η ΚΕΔΕ, ξεκινάει μια ουσιαστική παρέμβαση προκειμένου να υιοθετηθούν πολιτικές που θα άρουν την πληθυσμιακή συρρίκνωση των νησιών και των ορεινών περιοχών.

Σε συνέχεια της συνάντησης που είχε γίνει με την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, η ΚΕΔΕ αποστέλλει επιστολή προς τους δημάρχους περιοχών έως 5.000 κατοίκους, ζητώντας συγκεκριμένες απόψεις και προτάσεις για το δημογραφικό.

Στο τέλος Ιανουαρίου – αρχές Φεβρουαρίου, το Προεδρείο της ΚΕΔΕ και των 2 αρμόδιων Επιτροπών (Νήσων και Ορεινών Περιοχών), με την πολιτική ηγεσία των Υπουργείων Εσωτερικών και Κοινωνικής Συνοχής και με τη συμμετοχή των Δημάρχων όλων των νησιωτικών και ορεινών Δήμων έως

5.000 κατοίκους, θα συνδριάζουν στην Αθήνα, προκειμένου να καταλήξουν σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο άμεσων αλλά και μακροπρόθεσμων παρεμβάσεων με στόχο την άρση της πληθυσμιακής συρρίκνωσης και της γήρανσης του μόνιμου πληθυσμού στην ελληνική επαρχία.

Η Ήπειρος στην ουσία έρημη πια, αντιμετωπίζει αυξημένα προβλήματα που απαιτούν άμεση και ισχυρή παρέμβαση σε πρώτη φάση και οπωσδήποτε προγραμματισμό. Οι συζητήσεις τελειώσαν. Τα μέτρα είναι αναγκαία...

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το νέο διοικητικό συμβούλιο του πολιτιστικού συλλόγου «Άγιος Κοσμάς» Ραγίου μετά την επαναληπτική γενική συνέλευση της 15ης Νοεμβρίου 2023, και την κατανομή αξιωματών έχει ως εξής:

Πρόεδρος: Λάμπρου Ελευθερία

Αντιπρόεδρος: Κυριακίδης Σπυρίδων

Γεν. Γραμματέας: Αποστόλου Κ. Μαρία

Ταμίας: Νικολάου Δ. Γεώργιος

Εφορος Υλικού: Μπλέτσα Όλγα

Εκ του Διοικητικού Συμβουλίου

Πανηπειρωτική

Όργανο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας

Κλεισθένους 15, 105 52, Αθήνα • Τηλ.: 210 3241137-3243822

• Fax: 210 324382 e-mail: info@panepirotiki.com

• Facebook: Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας • site: www.panepirotiki.com

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος-Χήτος

Πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ από Συντακτική Επιτροπή:

Χρήστος Τούμπουρος • Γιάννης Βέλλης • Μαρίκα Γκόνη

• Μηνάς Ζέρβας • Ελένη Κοντούλη • Γιώργος Μουσαγιάς • Κατερίνα Σχισμένου

• Μαρίνα Τζάκου • Ηλίας Χρηστάκος

Ένωση Ηπειρωτών Αχαρνών

Μετά την πρώτη συνεδρίαση των μελών που εκλέχθηκαν από τις αρχαιρεσίες της Κυριακής 12 Νοεμβρίου 2023, που έλαβε χώρα στα γραφεία μας, συγκροτείται σε σώμα το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Ηπειρωτών Αχαρνών που έχει ως εξής:

Πρόεδρος: Μελομένη Καράλη
Αντιπρόεδρος: Θεοφάνης Μεντής

Γεν. Γραμματέας: Δημήτριος Κοζινίτης

Ταμίας: Παρασκευή Λυδάκη

Μέλη: Πολυξένη Γράβου, Παρασκευή Κωσταδήμα και Ιωάννης Έξαρχος

Αναπληρωματικό Μέλος: Χριστίνα Κούρβα-Αλεξανδροπούλου

Επίσης ορίστηκαν ως ακολούθως

Υπεύθυνοι συντηρητές εγκαταστάσεων:

Υπεύθυνοι βεστηρίου: Πολυξένη Γράβου,

Παρασκευή Κωσταδήμα, Παρασκευή Λυδάκη

Υπεύθυνοι βεστηρίου: Πολυξένη Γράβου, Παρασκευή Κωσταδήμα, Παρασκευή Λυδάκη

Υπεύθυνοι συντηρητές εγκαταστάσεων: Ιωάννης Έξαρχος και Παρασκευή Κωσταδήμα

Έφορος τύπου: Θεοφάνης Μεντής

Αδελφότητα Φωτεινού Ιωαννίνων

Η νέα σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας Φωτεινού Ιωαννίνων:

Πρόεδρος: Μπλιώνη Βίκυ
Αντιπρόεδρος: Καρέλης Ιωάννης
Γεν. Γραμματέας: Τσοπάκη Βάλια
Ταμίας: Κατσουλάκη Λιάνα
Μέλος: Οικονόμου Ράνια
Μέλος: Μάνος Δημήτρης
Μέλος: Μάνος Χάρης

Το Δ.Σ. απαρτίζεται από νέους ανθρώπους, με εμπειρία στις δραστηριότητες της Αδελφότητας και πολλές προτάσεις για το μέλλον. Κατά τη διάρκεια της θητείας μας, θα στοχεύσουμε στη μεγαλύτερη συμμετοχή των αχαρνών μας σε νέες δραστηριότητες τόσο στην Αθήνα όσο και στο χωριό μας, καθώς και στη συνεργασία με τον Τοπικό Εκπρόσωπο, το Δήμο, Αδελφότητες άλλων χωριών και εν γένει φορείς.

Σχεδιάζουμε πολιτιστικές δραστηριότητες, εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες που θα

εξυπηρετήσουν το όραμά μας, δηλαδή τη συμβολή της Αδελφότητας με κάθε νόμιμο μέσο στην πολιτιστική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη της Ζελίστας. Στη βάση της εθελοντικής προσφοράς και συνεργασίας, θέλουμε να κινητοποιήσουμε όλα τα Μέλη της Αδελφότητας προς την κατεύθυνση της ομαδικής δουλειάς, της ενίσχυσης των μεταξύ μας σχέσεων και της βελτίωσης των συνθηκών που συναντάμε στο χωριό μας. Θέλουμε να βρισκόμαστε μεταξύ μας συχνότερα, να συζητάμε περισσότερο και να μοιραζόμαστε εμπειρίες με αφορμή αλλά και επίκεντρο το χωριό μας.

Σας ευχαριστούμε πολύ για την εμπιστοσύνη και τη στήριξη που μας παρέχετε και δεσμευόμαστε ότι με οδηγό την αγάπη μας για το χωριό, τη διαφάνεια, τη συλλογικότητα και τον εθελοντισμό, θα συνεχίσουμε το σπουδαίο έργο των προηγούμενων Δ.Σ. της Αδελφότητας, εμπλουτίζοντας τις δράσεις μας και ενισχύοντας ακόμα περισσότερο την επικοινωνία μας!

Κώστας Τριανταφύλλου

Πέθανε ένας εξαιρετικός πατριώτης με αξιόλογη προσφορά στον αποδημικό χώρο. Ο **Κώστας Τριανταφύλλου**, αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της Ένωσης Ηπειρωτών Περιστερίου, μέλος της χωριδιάς της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας, «έφυγε» από κοντά μας αφήνοντας ένα ουσιαστικό κενό. Στην οικογένειά του εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

50 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 1973

Συμπληρώθηκαν φέτος πενήντα χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου εναντίον της Δικτατορίας. Πενήντα ολόκληρα χρόνια!

«Η εξέγερση του Πολυτεχνείου ήταν μαζική εκδήλωση λαϊκής αντίθεσης απέναντι στη στρατιωτική δικτατορία, που έλαβε χώρα στην ελληνική επικράτεια μεταξύ 14 και 17 Νοεμβρίου του 1973. Ξεκίνησε στις 14 Νοεμβρίου με την κατάληψη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, από φοιτητές και σπουδαστές. Αυτή κλιμακώθηκε σε αντιδικτατορική εξέγερση στην οποία ενσωματώθηκαν μετέπειτα πολίτες, και διαμαρτυρόμενοι αγρότες».

Με αφορμή τη συμπλήρωση πενήντα χρόνων από την εξέγερση του Πολυτεχνείου η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας εξέδωσε το ακόλουθο Δελτίο Τύπου.

«Η εξέγερση του Πολυτεχνείου, τον Νοέμβριο του 1973, ήταν η κορυφαία αντιδικτατορική εκδήλωση, στοιχειοθετημένη από το αγωνιστικό πάθος της νεολαίας και τη δημοκρατική συνείδηση του ελληνικού λαού.

Ήταν αληθινή η δημοκρατική και αποφασιστική αντίδραση του λαού κατά της χούντας των Συνταγματαρχών, η οποία την 21η Απριλίου 1967 είχε επιβάλει το στυγνό δικτατορικό καθεστώς.

Το Πολυτεχνείο συνιστά μέγιστη στιγμή αντίστασης του λαϊκού κινήματος και οποιοσδήποτε εορτασμός του είναι ανάγκη να διακρίνεται από την

αγωνιστικότητα και τον έντονο προβληματισμό για την προκοπή του τόπου.

Γέννησε πρότυπα συμπεριφοράς, αυτοθυσίας και ήθους, κρίσιμα για την ειρηνική πολιτική ζωή.

Το Πολυτεχνείο δεν αφορά μόνο το παρελθόν. Αφορά και το παρόν αλλά και το μέλλον, γιατί η αντίσταση στη διάρκεια της δικτατορίας ήταν και παραμένει αναπόσπαστο τμήμα της δημοκρατικής συνείδησης της ελληνικής κοινωνίας.

Είναι μια διαρκής πράξη εγρήγορσης, γιατί σήμερα αδήριτη καθίσταται η ανάγκη να προσπαθούμε, να αγωνι-

ζώσουμε και να μην εφησυχάζουμε, για να είμαστε βέβαιοι ότι ποτέ πια δεν θα ανθίσει σ' αυτόν τον τόπο ο φασισμός.

Η Π.Σ.Ε. χαιρετίζει τον αγώνα της νεολαίας για Ψωμί – Παιδεία – Ελευθερία και Εθνική Ανεξαρτησία.

Τιμούμε τους νεκρούς του Πολυτεχνείου, τη μνήμη και τη συνεισφορά τους για Ελευθερία, Ειρήνη, Δημοκρατία και Κοινωνική Δικαιοσύνη.

Πενήντα ολόκληρα χρόνια το Πολυτεχνείο φωτίζει το δρόμο μας για Ψωμί-Παιδεία-Ελευθερία. Και θα φωτίζει. Ανέσπερο το φως».

«Άκου, φιλαράκο. Το Πολυτεχνείο είναι γήινο. Δεν είναι ιδέα. Δεν είναι εικονοστάσι, να το ανάβουμε λαμπάδα και να το θυμιατίζουμε. Είναι ζυμωμένο με ελπίδες και προσδοκίες. Με υπερβάσεις και αδυναμίες, με αντιφάσεις. Είναι γέννημα της ανάγκης. Για μια ζωή καλύτερη. Για μια εκπαίδευση που θα απελευθερώσει τη σκέψη και δεν θα την κάνει κουρκούτι. Είναι ζυμωμένο το Πολυτεχνείο με ανασφάλειες και αίτημα για μιιά πιό ανθρώπινη ζωή. Για δουλειά και αξιοπρέπεια. Το Πολυτεχνείο μας έμαθε να αναμετρηθούμε με τους φόβους μας. Με τη σκιά του καφριέ και με την απειλή του ασφαλή. Για όλα αυτά και πολλά άλλα το Πολυτεχνείο μπορεί να μιλήσει σε όσους και όσες θέλουν να το ακούσουν. Προτείνει έναν άλλο τρόπο ζωής. Κόντρα στον συμβιβασμό και τη συναλλαγή. Είναι όλα αυτά αιτήματα και του 21ού αιώνα. Για όλα αυτά όσοι και όσες όρθωσαν το ανάστημά τους εκείνες τις ημέρες, ακόμη κι όταν έτρεμε το φυλλοκάρδι τους, αντιστάθηκαν σε ένα καταπιεστικό καθεστώς. Εσαεί απέναντι στον αυταρχισμό, όποια μορφή και αν παίρνει».

Ευάγγελος Αυδίκος

Φόρος Τιμής

Αντιπροσωπεία της Π.Σ.Ε. αποτελούμενη από τους Αντώνη Κοντό, Χρυσόστομο (Μάκη) Κιάμο-Χίτο, Γιάννη Βέλλη και Κώστα Ζηκόπουλο προσήλθαν στο χώρο του Πολυτεχνείου, 16.11.2023 και κατέθεσαν στεφάνι, ελάχιστη ένδειξη τιμής και ευγνωμοσύνης στους νέους και στον αγώνα τους για Ψωμί-Παιδεία-Ελευθερία.

Μικρός τύμβος (Πολυτεχνείο)

Δίχως τουφέκι και σπαθί, με τον ήλιο στο μέτωπο, υπήρξατε ήρωες και ποιητές μαζί. Είστε το Ποίημα. Απλώνοντας το χέρι μου δεν φτάνει ως εκεί που ωραία λουλουδία τις μορφές σας Λιτανεύει ο αέρας της αρετής. Ω παιδιά μου, Μηροστά σ' αυτό το ποίημα μετράει μόνο η σιωπή.

Νικηφόρος Βρεττάκος

Η προστασία των παιδιών υποχρέωση όλων μας

“Υπερασπίσου το παιδί, γιατί αν γλιτώσει το παιδί υπάρχει ελπίδα”

Λευτέρης Παπαδόπουλος

Η 18η Νοεμβρίου έχει ανακηρυχθεί Παγκόσμια Ημέρα κατά της κακοποίησης του παιδιού. Η συγκεκριμένη ημερομηνία συνοδεύει την 20η Νοεμβρίου, η οποία είναι Παγκόσμια Ημέρα για τα δικαιώματα του παιδιού, όπως αυτά ορίζονται από την διεθνή σύμβαση του Ο.Η.Ε.

Κυρίαρχη η σεξουαλική κακοποίηση, με θύτη τις περισσότερες φορές κάποιον που το παιδί γνωρίζει καλά και εμπιστεύεται. Επίσης η βία για τον εξαναγκασμό αθέμιτης εργασίας ή συμφωνίας σε πράγματα ξένα από τις αποφάσεις του παιδιού.

Η παιδική πορνεία ή παιδική πορνογραφία, στη διεθνή παράνομη βιομηχανία, έχει κυρίαρχο ρόλο δυστυχώς. Όπως και η εξαφάνιση παιδιών μέσα στις μεταναστευτικές διαδρομές είναι συνθησιμένη, αφού η έκθεσή τους σε συνθήκες χωρίς προστασία τα κάνει ευάλωτα και εκτεθειμένα σε κάθε κίνδυνο.

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας (Π.Σ.Ε.), καταδικάζει κάθε μορφή βίας, κακοποίησης, εκμετάλλευσης, προσπαθώντας μέσα από τις συλλογικότητές της να δημιουργήσει συνθήκες συλλογικής ευθύνης, για την προστασία των παιδιών από κάθε κίνδυνο. Με πρώτο, αυτό της κακοποίησης, απ' όπου κι αν προέρχεται.

Από το Γραφείο Τύπου της Π.Σ.Ε.

25 Νοεμβρίου – Διεθνής Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών

Η βία κατά των γυναικών φανερώνει τις ιστορικά άνισες σχέσεις εξουσίας ανάμεσα στους άντρες και τις γυναίκες. Οι σχέσεις αυτές έχουν οδηγήσει στην κυριαρχία των αντρών απέναντι στις γυναίκες, στις διακρίσεις εις βάρος των γυναικών και στην παρεμπόδιση της πλήρους ανάπτυξής τους. *Ουσιαστικά είναι μια επαίσχυντη εγκληματική πράξη που μηδενίζει οποιαδήποτε πολιτιστική παραγωγή και καταρρακώνει κάθε έννοια ανθρωπισμού. Γι' αυτό και η 25η Νοεμβρίου είναι η ημέρα η οποία έχει οριστεί από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, το 1991, ως η Διεθνής Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών.*

Η Π.Σ.Ε. με αφορμή την ημέρα αυτή εξέδωσε το ακόλουθο Δελτίο Τύπου.

«Η 25η Νοεμβρίου είναι η ημέρα η οποία έχει οριστεί από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, το 1991, ως η Διεθνής Ημέρα για την

Εξάλειψη της βίας κατά των Γυναικών.

Η απεχθέστατη αυτή πράξη καταργεί και διαλύει κάθε έννοια δικαιώματος και κάθε συζήτηση για ανθρωπινή υπόσταση και αναγνώριση της προσωπικότητας του ατόμου.

Το έγκλημα αυτό ασφαλώς είναι απόλυτα κατακρακίτεο.

Ο πολιτισμός κάθε λαού και κάθε κοινωνίας εξαρτάται και από τη θέση της γυναίκας.

Τα περιστατικά έμφυλης βίας και γυναικοκτονίας, ακόμη και βιασμού ανηλίκων, που συντάραξαν τον τελευταίο καιρό την ελληνική κοινωνία προκαλούν αποτροπισσμό και βαθύτατη θλίψη. Παράλληλα όμως προάγουν την ανησυχία και τον προβληματισμό για την αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων.

Ο προβληματισμός αυτός μας οδηγεί στα προληπτικά μέτρα που κυρίως αφορούν την παιδική ηλικία. Η λειτουργία της οικογένειας στη βάση των δημοκρατικών αρχών, το πα-

ράδειγμα, η διδασκαλία από τους φορείς αγωγής, η ισότητα και η αναγνώριση της προσωπικότητας και περισσότερο το δικαίωμα στη ζωή κάθε ανθρώπου πρέπει να γίνει βίωμά τους. Από τινάποψη αυτή η προσφορά των Συλλόγων-μελών της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας είναι μοναδική αφού μεταλαμπαδεύουν, και κάνουν κοινωνούς τους νέους, την παράδοση, τη πίστη και έθιμα και, γενικότερα, τον Ηπειρώτικο πολιτισμό.

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας στηριζόμενη στις πατροπαράδοτες Ηπειρώτικες πολιτιστικές αξίες υψώνει τη φωνή της και τονίζει ότι η έμφυλη βία είναι στο χέρι μας να εξαλειφθεί. Είναι αναγκαίοτητα.

Χρέας και οφειλή στην Ηπειρώτισσα γυναίκα που κράτησε στη ράχη της ζαλικά όλη την Ελλάδα. Στην Ελληνίδα. Πανανθρώπινο χρέας, αν θέλουμε “να λεγόμεστε άνθρωποι”.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Από την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας ανακοινώνεται πως άρχισαν τα μαθήματα για τη Χαρωδία της και το Εργαστήρι Πολυφωνικού Τραγουδιού. Τα

μαθήματα γίνονται κάθε Τετάρτη στον χώρο του Πνευματικού Κέντρου Ηπειρωτών, Κλεισθένους 15, 7^{ος} όροφος.

Για το Εργαστήρι Πολυφωνικού Τρα-

γουδιού τα μαθήματα θα γίνονται κάθε Τετάρτη 6-7 το απόγευμα. Δάσκαλος ο μάστρας Βαγγέλης Κώτσου. Κυρατζής ο Αλέξανδρος Λαμπριδής.

Η ΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΗΣ ΒΕΛΛΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ Με απόλυτη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το συνέδριο των Αποφοίτων της Βελλάς

Ιστορική πρόκληση η συνέχιση της λειτουργίας της Σχολής

Ολοκληρώθηκαν με απόλυτη επιτυχία οι εργασίες του Συνεδρίου «ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΒΕΛΛΑΣ» που πραγματοποιήθηκε παρουσία πολυπληθούς ακροατηρίου στην Αίθουσα «Δ. Χατζής» του Πολιτιστικού Πολυχώρου στα Παλαιά Σφαγεία.

Στο Συνέδριο απύθηναν χαιρετισμό ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Μάξιμος, ο Δήμαρχος Ιωαννίνων κ. Δημήτριος Παπαγεωργίου και ο Δήμαρχος Πωγωνίου απόφοιτος Βελλάς Κωνσταντίνος Καψάλης.

Υψηλού επιπέδου ήταν, κατά γενική ομολογία, οι Προτάσεις - Εισηγήσεις που παρουσιάστηκαν από τους οκτώ Εισηγητές, όπως δημιουργικές ήταν και οι επακολουθήσασες τοποθετήσεις των παρισταμένων.

Οι προτάσεις και το κεντρικό μήνυμα που αναδείχθηκε από το συνέδριο ήταν ότι η εκατονταετής και πλέον ανεκτίμητη προσφορά του Ιεροδιδασκαλείου Βελλάς στα Ιωάννινα και τους Γιαννιώτες - ενός πνευματικού φάρου της Ορθοδοξίας - δεν μπορεί και δεν πρέπει να τερματιστεί.

Το Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς, το οποίο μάλιστα έχει ανακαινισθεί και αποκατασταθεί από τους σεισμούς των προηγούμενων χρόνων, μπορεί να αποτελέσει εκπαιδευτικό-θρησκευτικό και πνευματικό κέντρο των Ιωαννίνων τα επόμενα χρόνια αποκτώντας μια νέα και σύγχρονη μορφή. Μια νέα μορφή προ-

σαρμοσμένη στις απαιτήσεις της εποχής, με τη σύσταση και λειτουργία μιας νέας πανεπιστημιακής σχολής, γεωπονικής κατεύθυνσης ή τεχνολογικής κατεύθυνσης ή κέντρο μεταπτυχιακών σπουδών, επιμόρφωσης εκπαιδευτικού προσωπικού ομογενών ή κέντρο ορθοδοξίας.

Παράλληλα η αξιοποίηση των αγροτικών εκτάσεων της ΒΕΛΛΑΣ αποτελεί κύριο στόχο, καθώς μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά στο να μείνουν οι νέοι άνθρωποι στην ευρύτερη περιοχή και να τους δοθεί η δυνατότητα να ασχοληθούν με τα γεωργο-κτηνοτροφικά επαγγέλματα, σε εποχές μάλιστα που η περιφέρεια δοκιμάζεται και οι νέοι άνθρωποι αγωνιούν για το επαγγελματικό τους μέλλον.

Οι Σύλλογοι Αποφοίτων Βελλαιτών Ιωαννίνων πιστεύουν ότι είναι επιβεβλημένη η αμοιβαία συνεργασία και η συναίνεση Εκκλησίας και Πολιτείας, καθώς υπάρχουν οι κτιριακές υποδομές, οι εκτάσεις και συνολικά το περιουσιακό καθεστώς για να αποτελέσει η Σχολή Βελλάς και τις επόμενες δεκαετίες κοίτη πνευματικότητας και θρησκευτικότητας αλλά και πολύτιμο στήριγμα και αρωγός των τοπικών κοινωνιών.

Πεποιήθη των αποφοίτων της ΒΕΛΛΑΣ είναι ότι τόσο η Εκκλησία όσο και η Πολιτεία δεν πρέπει να μείνουν αδιάφοροι σε αυτή την ιστορική πρόκληση.

Με πρόσημο την Ήπειρο!

Εντός του Νοεμβρίου τρέχοντος έτους, πραγματοποιήθηκαν στην Πάτρα τρεις εκδηλώσεις που είχαν ως πρόσημο την Ήπειρο! Οι δύο αφορούσαν στην παρουσίαση βιβλίων, ενώ η άλλη είχε ως κεντρικό θέμα της τον Ηπειρώτη δημιουργό, Γιώργο Κοτζιούλα (1909-1956).

Συγκεκριμένα, **στις 4 Νοεμβρίου**, σε αίθουσα του Λυκείου των Ελληνίδων Πατρών, παρουσιάστηκε το βιβλίο της **Παναγιώτας Π. Λάμπρη**, «*Η μήνη της γεύσης - αρχέγονα Ηπειρωτικών εδεσμάτων συναγωγή*». Για το βιβλίο μίλησε η πατρινή λογοτέχνης, **Παναγιώτα Σμυρλή**, καθώς και η συγγραφέας, η οποία στο τέλος απάντησε σε ερωτήσεις του κοινού. Τα έσοδα από την πώληση του βιβλίου διατέθηκαν

από τη δημιουργό του βιβλίου, ως δωρεά, για ενίσχυση των σκοπών του Λυκείου.

Στις 8 Νοεμβρίου, ο Σύλλογος Γυναίκων Αγίου Βασιλείου Πατρών, «*Η Ομάδα*», και η Λέσχη Ανάγνωσης που αυτός λειτουργεί, πραγματοποίησαν παρουσίαση της συλλογής διηγημάτων της **Παναγιώτας Π. Λάμπρη** με τον τίτλο «*Αγαθά στοιχεία*», που δεν είναι άλλα από τις γυναίκες της Ηπείρου, των οποίων οι μορφές άφησαν ανεξίτηλο σημάδι στην ανθρωπογεωγραφία της, αφού παρέλαβαν έναν σπουδαίο λαϊκό πολιτισμό, τον συνέχισαν, τον αναδημιούργησαν και τον παρέδωσαν στις επόμενες γενιές. Για το βιβλίο μίλησε η Ηπειρώτισσα φιλόλογος και λογοτέχνης, **Ειρήνη Μπόμπολη**.

Τέλος, **στις 20 Νοεμβρίου**, στα πλαίσια των Φιλολογικών Βραδιών, τα οποία γίνονται κάθε Δευτέρα υπό την αιγίδα της Εταιρείας Λογοτεχνών Ν/Δ Ελλάδος και της Στέγης Γραμμάτων «*Κωστής Παλαμάς*», η **Παναγιώτα Π. Λάμπρη**, μίλησε με θέμα, «*Γιώργος Κοτζιούλας, ένας Ηπειρώτης δημιουργός*», μπροστά σ' ένα φιλότεχνο κοινό, που, όμως, γνώριζε ελάχιστα ή καθόλου τον Γιώργο Κοτζιούλα και το έργο του. Ιδιαίτερο ήταν το ενδιαφέρον των παρισταμένων, οι οποίοι έθεσαν ερωτήσεις στην ομιλήτρια, στις οποίες απάντησε γνωρίζοντάς τους περαιτέρω τον Γ. Κοτζιούλα, ενώ όλοι συμφώνησαν πως αυτή η βραδιά ήταν ένα ξεχωριστό μνημόσυνο για εκείνον.

1.617 αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά της Ηπείρου στο μικροσκόπιο της επιστήμης!

Πλήρες και αναλυτικό προφίλ έχουν αποκτίσει 1.617 είδη και υποείδη φυτών από τα βουνά της Ηπείρου δημιουργώντας την μεγαλύτερη φυτοβιβλιοθήκη της χώρας αλλά και την βάση για την αξιοποίησή τους μέσω συστηματικής καλλιέργειας.

Παράλληλα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και το Τμήμα Χημείας υπάρχει σε παραγωγική λειτουργία ο υπερσύγχρονος εξοπλισμός που επιτρέπει τη συνεχή ανάλυση δειγμάτων και την μελέτη των ουσιών του κάθε φυτού.

Πρόκειται για ορισμένα μόνο αποτελέσματα που προήλθαν στο πλαίσιο της υλοποίησης του στρατηγικού έργου BEST - Addressing joint Agro-and Aqua - Biodiversity pressures Enhancing SuSustainable Rural Development" του Προγράμματος "Interreg VA Greece-Italy 2014-2020"

και μέσα από την συνεργασία της Περιφέρειας Ηπείρου και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Από τα 7.911 είδη και υποείδη αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών της χώρας, τα 4.204 φύονται στην Ήπειρο και κυρίως στα βουνά της περιοχής με την πρωτοκαθεδρία να κατέχει η Πίνδος.

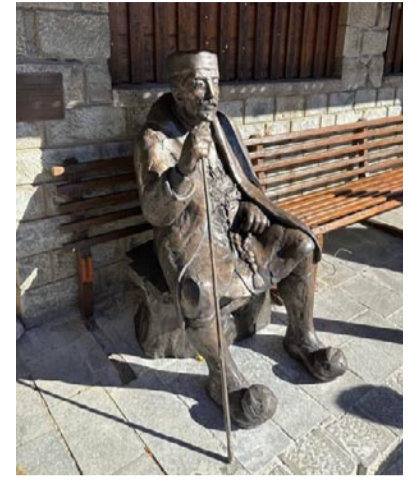
Από το περίφημο λουλούδι του Δαρβίνου μέχρι το τσάι του βουνού που μπορεί να υστερεί σε εμφάνιση σε σχέση με αυτό του Ολύμπου όμως υπερέρχει σε άρωμα και ευεργετικές ουσίες.

Το λουλούδι του Δαρβίνου ή δρακάκι είναι από τα πρώτα που... κατέβηκαν από τα βουνά και αποτελεί αντικείμενο πειραματικών καλλιεργειών με την απόδοση να κρίνεται ικανοποιητική.

Η βιοποικιλότητα της Ηπείρου αποτελεί έναν

Ο “απόμαχος Μετσοβίτης” στην κεντρική πλατεία του Μετσόβου

Ο Μετσοβίτης καλλιτέχνης, **Κυριάκος Ρόκος**, δημιούργησε την εικόνα του απόμαχου Μετσοβίτη, όπως όλοι τη γνωρίζουμε και συναντούμε κατά διαστήματα, μέσα από ένα εξαιρετικό έργο γλυπτικής. Η θέση της; Που αλλού από την κεντρική πλατεία του Μετσόβου. Τα αποκαλυπτήρια του έργου που θα είναι ένα ακόμα στολίδι για την περιοχή, πραγματοποιήθηκαν την Κυριακή 19 Νοεμβρίου 2023. Την εκδήλωση τίμησε ο Περιφερειάρχης Ηπείρου Αλέξανδρος Καχριμάνης, πολιτικοί και εκπρόσωποι φορέων, παρουσία πολλών κατοίκων & φίλων του Μετσόβου.

Τον Μάιο τα εγκαίνια στο ανακαινισμένο «Σχολείο Βούλγαρη»

Τον Μάιο του 2024 θα εγκαινιαστεί το πλήρως ανακαινισμένο κτήριο, γνωστό ως Σχολείο Βούλγαρη στην Παραμυθιά.

Αυτό έγινε γνωστό κατά την εκδήλωση παρουσίασης του έργου που πραγματοποιήθηκε στην Παραμυθιά παρουσία του απερχόμενου Δημάρχου **Γιάννη Καραγιάννη**, του νεοεκλεγέντος **Θανάση Ντάνη**, καθώς και εκπροσώπων φορέων της περιοχής.

Στους δυο ορόφους του «Σχολείου Βούλγαρη» θα φιλοξενηθεί μόνιμη έκθεση για την ιστορία, τη φύση και τον πολιτισμό της περιοχής, βάσει μουσειολογικής και μουσειογραφικής μελέτης.

Ο Δήμος Σουλίου αποκτά πλέον έναν σημαντικό «Πολυχώρο» πολιτισμού, ανοικτό τόσο προς την τοπική

κοινωνία όσο και προς το ευρύ κοινό, έναν πόλο έλξης με υπερτοπική φήμη και εμβέλεια.

Παράλληλα ο Δήμος έκανε ανοικτό κάλεσμα για προσφορά αρχαιολογικού υλικού που σχετίζεται με τη θεματική του χώρου και δύναται να ενταχθεί στην εκθεσιακή ροή (φωτογραφίες, ντοκουμέντα, βιβλία, άλλα εκθεσιακά υλικά):

- Η λειτουργία του σχολείου στην πάροδο των χρόνων
- Οι σημαντικές οικογένειες/ευεργέτες

(οικ. Βούλγαρη, οικ. Ρίγγα, κ.λπ.)

- Οι σημαντικοί άνθρωποι του τόπου (φωτογράφοι, συγγραφείς, κ.λπ.)

- Το εμπόριο και οικονομικές δραστηριότητες (π.χ. Λάμποβο)

- Τα τοπία - μνημεία (π.χ. Βρύσες, παραδοσιακές κατοικίες)

Ο Πολυχώρος Βούλγαρη μέλλει να είναι ο χώρος αναφοράς για την Παραμυθιά και το Δήμο Σουλίου και ως τέτοιος αφορά τους κατοίκους και τους τοπικούς φορείς άμεσα.

Το έργο χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ) 2014-2020.

Η ενθρόνιση του νέου μητροπολίτη Παραμυθιάς

Με μία λαμπρή τελετή και ακολουθώντας το τελετουργικό που προβλέπεται η Παραμυθιά υποδέχθηκε το νέο της Μητροπολίτη.

Παρουσία λαού και κλήρου έγινε η ενθρόνιση του κ. Σεραπίωνος ο οποίος διαδέχθηκε τον Τίτο μετά την παραίτησή του.

Τον Μητροπολίτη υποδέχθηκαν ο τοποτηρητής του Θρόνου, Μητροπολίτης Κονίτσας Ανδρέας και ο Μητροπολίτης Ιωαννίνων Μάξιμος, εκπροσωπώντας τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο.

Ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Κονίτσας Ανδρέας, ως τοποτηρητής, παρέδωσε την Ποιμαντορική ράβδο στον κ. Σεραπίωνα, ενώ ακολούθησε προσφώνηση από τον Δήμαρχο Σουλίου Γιάννη Καραγιάννη ο οποίος καλωσόρισε το νέο Παιμέναρχο εκ μέρους του λαού της Μητροπολιτικής Περιφέρειας.

Στην αντιφώνησή του ο νέος Μητροπολίτης έστειλε μήνυμα ενότητας και αγάπης προς όλους, καλώντας

τις τοπικές αρχές και το λαό σε στενή συνεργασία για την ανάπτυξη και την πρόοδο της τοπικής Εκκλησίας και της κοινωνίας.

ανεξάντλητο πλούτο που όμως μένει αναξιοποίητος. Η γεωμορφολογία της περιοχής είναι κατάλληλη για τέτοιες καλλιέργειες, καθώς τα περισσότερα φαρμακευτικά και αρωματικά φυτά δεν έχουν... μεγάλες απαιτήσεις ούτε για εύφορο χώμα αλλά ούτε και για μεγάλες ποσότητες νερού.

Η πλήρης χαρτογράφηση της βιοποικιλότητας αυτής αποτελεί σημαντικό βήμα για την αξιοποίησή της. Αξιοποίηση που μπορεί να προσέλθει μέσα από συστηματικές καλλιέργειες που θα φέρουν τα ίδια χαρακτηριστικά με τα αυτοφυή.

Κρίσιμος παράγοντας βέβαια είναι να βρεθεί η βιομηχανία που θα θελήσει και θα συνάψει τέτοιες συνεργασίες. (Epirus Post)

Η ΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

Η αναβίωση του Έπους του '40 στο Καλπάκι

Με το μεγαλοπρεπές «ΟΧΙ» να δεσπόζει στην πλαγιά του λόφου Προφήτης Ηλίας και κάτω από το άγρυπνο βλέμμα του Μαχητή κορυφώθηκαν οι ιστορικές εκδηλώσεις «ΚΑΛΠΑΚΙΑ 2023» που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο από το Δήμο Πωγωνίου σε συνεργασία με την Περιφέρεια Ηπείρου, την Π.Ε.Δ. Ηπείρου, την 8η Μηχανοποιημένη Ταξιαρχία, την Ομοσπονδία Αδελφοτήτων & Ενώσεων Επαρχίας Πωγωνίου και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καλπακίου.

Το Καλπάκι έγινε για μία ακόμη χρονιά το επίκεντρο των εορταστικών εκδηλώσεων καθώς η ευρύτερη περιοχή δέχτηκε, κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, το κύριο βάρος της ιταλικής επίθεσης.

Το πρωί της 27ης Οκτωβρίου μέλη από το Σύλλογο αναβίωσης Ελληνικού στρατού 1940-'41, το Σύλλογο Ευζώνων προεδρικής φρουράς και την Ιταλική ομάδα αναβίωσης Le Sentinelle δημιούργησαν ένα εκπληκτικό σκηνικό που παρέσυρε τους επισκέπτες στις δύσκολες ημέρες του πολέμου. Έχοντας στήσει σκηνές δίπλα στο Πολεμικό Μουσείο και με ομάδες στη Σπηλιά Καταμήτρου οι αναβιωτές προσπύθησαν να παρουσιάσουν ένα μικρό δείγμα από όσα διαδραματίστηκαν εκείνες τις κρίσιμες στιγμές που στιγμάτισαν την ελληνική ιστορία.

Το απόγευμα στο Μνημείο του Μαχητή και παρουσία της εκπροσώπου της Κυβέρνησης και Υφυπουργού Κοινωνικής Συνοχής & Οικογένειας κ. **Μαρίας Κεράλα** και του Προέδρου της Βουλής κ. **Κώστα Τασούλα** τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση και ακολούθησε κατάθεση στεφάνων.

Στον χαιρετισμό του ο Δήμαρχος Πωγωνίου κ. **Κων/νος Καψάλης** υπογράμμισε ότι ο ελληνικός πόλεμος έγινε με τη μεγαλύτερη δυνατή ορμή γιατί κινδύνεψε το έθνος, η ελληνική ψυχή, η παράδοση, ο πολιτισμός και η ελληνική καρδιά. «Πολέμησαν άνθρωποι δικοί μας, άνθρωποι απλοί, καθημερινοί και φιλήσυχτοι. Αλλά ακόμη και οι ειρηνικοί άνθρωποι γίνονται αποφασιστικοί όταν προσβάλλεται η τιμή τους. Αυτά τα ιερά χώματα μας θυμίζουν το χρέος διατήρησης ζωντανής της μνήμης. Είναι ηθική υποχρέωση όλων μας να φυλάμε τα ιερά ιδανικά των προγόνων μας. Ιδιαίτερα εμείς, στο παραμεθόριο Πωγωνίου, έχουμε αναλάβει την ιερή αυτή παρακαταθήκη να κρατήσουμε «ζωντανό» το έπος του '40 κι αυτό πράττουμε κάθε χρόνο. Σε αυτή την κατεύθυνση ο Δήμος Πωγωνίου έχει καταρτίσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την ανάδειξη της ιστορικότητας της περιοχής. Με τη βοήθεια και στήριξη της Βουλής των Ελλήνων και του Προέδρου κ. **Κων/νου Τασούλα**, τον οποίο ευχαριστούμε ιδιαίτερα, είμαστε στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσουμε ότι σύντομα υπογράφεται η σύμβαση για το Μνημείο Πεσόντων που θα κατασκευαστεί στα πλαίσια του έργου «Ανάδειξη – Ανάπλαση Ιστορικών θέσεων Μαχών έπους 1940 στο Καλπάκι – Μνημείο

Πεσόντων στη θέση Βουρλιάσος» υπογράμμισε μεταξύ άλλων.

Η Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής & Οικογένειας κ. **Μαρία Κεράλα** σημείωσε ότι απέναντι στον όλεθρο και την καταστροφή ορθώνεται πάντα η ελπίδα και τόνισε «Σε αυτά τα χώματα μία χούφτα στρατιώτες έδωσαν απάντηση στον επίδοξο κατακτητή. Ήταν μεγάλη και απίθανη αυτή η νίκη γιατί ήταν νίκη ψυχής, καρδιάς και αξιοσύνης».

Την κεντρική ομιλία εκφώνησε ο Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. **Κωνσταντίνος Χρήστου** που αναφέρθηκε στο ρόλο που διαδραμάτισε ο Αγώ-

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	
Σάββατο 21/10/2023 ΚΑΛΠΑΚΙ	
5.00 μ.μ.	Αγώνας δρόμου "4ος Δρόμος της Νίκης"
Κυριακή 22/10/2023 ΚΑΛΠΑΚΙ	
9.30 π.μ.	Αγώνας δρόμου "4ος Δρόμος της Νίκης"
Πέμπτη 26/10/2023 ΧΑΝΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ	
6.00 μ.μ.	Επιμνημόσυνη δέηση
6.10 μ.μ.	Κατάθεση στεφάνων
6.20 μ.μ.	Χαιρετισμός Περιφερειάρχη Ηπείρου κ. Αλ. Καχριμάνη Χαιρετισμός Δημάρχου Πωγωνίου κ. Κων/νου Καψάλη
6:30 μ.μ.	Ομιλία από τον κ. Νίκο Θεοδοσίου, συνταξιούχο εκπαιδευτικό – συγγραφέα με θέμα «Το Έπος του '40 και το Ανεξάρτητο Τάγμα Δελβινακίου»
Σάββατο 28/10/2023 ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΩΣΙΝΟΥ	
8:00 π.μ.	Θεία Λειτουργία στον Ι.Ν. της Ευαγγελίστριας (Μονή Σωσίνου)
10:10 π.μ.	Επιμνημόσυνη δέηση
10:20 π.μ.	Κατάθεση στεφάνων
10:30 π.μ.	Χαιρετισμός Δημάρχου Πωγωνίου κ. Κων/νου Καψάλη
10:35 π.μ.	Ομιλία από κ. Θωμά Δημητρίου διευθυντή δημοτικού σχολείου Παρακαλάμου με θέμα: "28η Οκτωβρίου 1940: Οι πρώτες μέρες του πολέμου μέσα από μαρτυρίες των κατοίκων και των στρατιωτών της περιοχής"
10:50 π.μ.	Ποιήματα από τους μαθητές του Δημοτικού και Γυμνασίου Παρακαλάμου

νας του 1940 στην ιστορία και το παρόν.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την αναπαράσταση της μάχης του Καλπακίου στην οποία παίρνουν μέρος στρατιώτες της 8ης Μηχανοποιημένης Ταξιαρχίας, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, άνδρες, γυναίκες και παιδιά από το Δήμο Πωγωνίου.

Από την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας παραβρέθηκε και κατέθεσε στεφάνι η Α Αντιπρόεδρος **Μαρίκα Γκόνη**.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
Οι ιστορικές εκδηλώσεις ξεκίνησαν το Σαββατοκύριακο 21 και 22 Οκτωβρίου με τον «4ο Δρόμο της Νίκης» στον οποίο συμμετείχαν 460 αθλητές οι οποίοι διήλθαν από ιστορικούς χώρους και δρόμους του Καλπακίου, όπως είναι το Πολεμικό Μουσείο 1940, το Ύψωμα «Μαχητής», η Σπηλιά – Στρατηγείο του Στρατηγού Χαράλαμπου Καταμήτρου κ.α.

Την Πέμπτη 26 Οκτωβρίου ο Δήμος Πωγωνίου τίμησε το ανεξάρτητο τάγμα του Δελβινακίου, με επιμνημόσυνη δέηση, κατάθεση στεφάνων στο Χάνι Δελβινακίου και **ομιλίες**.

Την Κυριακή 28 Οκτωβρίου, στον Ιερό Ναό της Ευαγγελίστριας στο Σώσινο, τελέστηκε θεία λειτουργία, επιμνημόσυνη δέηση και πραγματοποιήθηκε κατάθεση στεφάνων.

Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων: Αίτημα ένταξης στις προβληματικές περιοχές

Αίτημα να ενταχθεί στις προβληματικές περιοχές καταθέτει ο Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων με απόφαση που είχε λάβει το Δημοτικό Συμβούλιο.

Το αίτημα υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών ενώ αναμένεται να αποτελέσει και θέμα συζήτησης στη Βουλή μετά από σχετική ερώτηση της Βουλευτού του ΣΥΡΙΖΑ Άρτας Όλγας Γεροβασιλή.

Με βάση την αιτιολογική έκθεση, η περιοχή μπορεί να χαρακτηριστεί ως ορεινή – μειονεκτική κατηγορίας Α' με χαμηλό ΑΕΠ, δημογραφική συρρίκνωση και μικρή παραγωγική δυνατότητα λόγω γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών. Η ένταξη της στις μειονεκτικές ζώνες μπορεί να αναστρέψει τη σημερινή κατάσταση και σταδιακά να δημιουργηθούν προϋποθέ-

«Ερμιά παντιού». Ίσως και να είναι μη αναστρέψιμη η κατάσταση

σεις ανάπτυξης. Κάποτε και η Πολιτεία πρέπει να κοιτάξει «κατά Τζουμέρκα μεριά»..

Πόλος έλξης οι γιορτές τσίπουρου στα χωριά της Ηπείρου!

Καλά, το τριήμερο της 28^{ης} Οκτωβρίου στην Ήπειρο έγινε ό,τι γίνεται τον Δεκαπενταύγουστο

Τα ορεινά του Νομού Ιωαννίνων, από τα πανέμορφα χωριά της Κόνιτσας και των Τζουμέρκων μέχρι τους κλασικούς προορισμούς στο Ζαγόρι και το Μέτσοβο γέμισαν από επισκέπτες αλλά και απόδημους που επέστρεψαν για μία φθινοπωρινή ανάσα πριν ξεκινήσει ο χειμώνας.

Ταυτόχρονα όμως γίνονται και οι γιορτές του τσίπουρου.

Το τσίπουρο στα καλύτερά του, με τα καζάνια να σιγοβράζουν και να ρέει ακιστό γεμίζοντας με αρώματα το χώρο.

«Και από πάνω» η παραδοσιακή μουσική. Χοροί και τραγούδια. Πανηγύρια αληθινά που δεν έχουν να ζηλέψουν τίποτα από τα φημισμένα πανηγύρια του καλοκαιριού.

Κάποτε, κάπου στην Ελλάδα (Φωτ.: Κώστας Μπαλάφρας)

Ο καιρός ιδανικός για την εποχή στάθηκε σύμμαχος για όλους. Και σαν μήκκε ο Νοέμβριος. Τα ίδια. Άντε και καλά τσίπουρα.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

neaFoni: "Zagori UNESCO" & "Epirus"

Δύο νέες γερμανόφωνες αφιερωματικές εκδόσεις για την Ήπειρο

Η "EL Politismos GmbH", με έδρα τη Γερμανία, θα εκδώσει δύο νέα τεύχη, ειδικές εκδόσεις, αφιερωμένα μόνο στην Ήπειρο. Τον Δεκέμβριο του 2024 θα εκδοθεί το neaFoni "Zagori UNESCO" & τον Απρίλιο του 2025 θα εκδοθεί το neaFoni "Epirus".

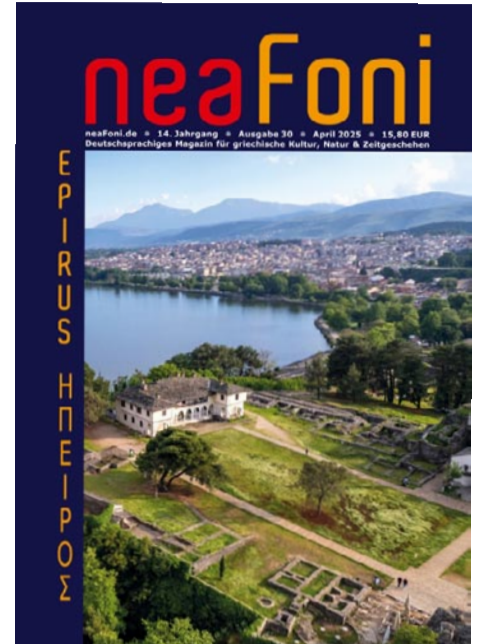
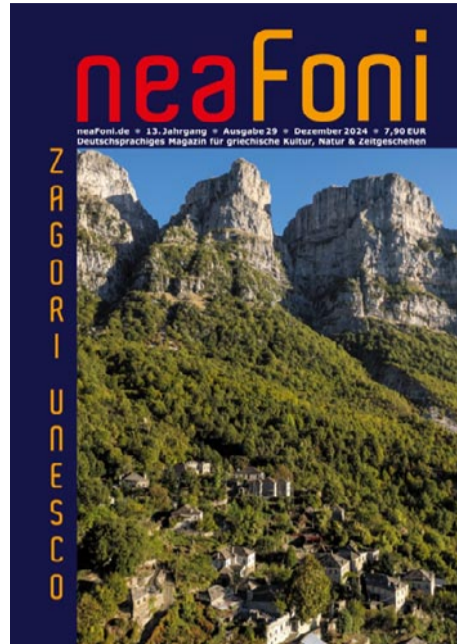
Ενδιαφέροντα άρθρα και πολλές εντυπωσιακές αεροφωτογραφίες θα απαρτίζουν τις δύο γερμανόφωνες εκδόσεις, οι οποίες θα κυκλοφορήσουν σε βιβλιοπωλεία στη Γερμανία, την Αυστρία, σε συνδρομητές και σε διαδικτυακές πύλες όπως το Amazon, Thalia, buecher.de κ.ά.

Το neaFoni (www.neaFoni.de) είναι ένα συνδρομητικό περιοδικό που απευθύνεται κυρίως σε γερμανόφωνους πολίτες χωρών και περιοχών της Κεντρικής Ευρώπης, όπως και την ελληνική διασπορά

δεύτερης & τρίτης γενιάς. Από την ανάλυση των δεδομένων, τα οποία προέρχονται κυρίως από συνδρομητές, προκύπτει ότι η πλειοψηφία των αναγνωστών είναι άνω των 30 ετών, με μέσο και υψηλό βιοτικό επίπεδο, πνευματικό και οικονομικό.

Η παρουσία του neaFoni στο διαδίκτυο γίνεται από τη σελίδα www.fotopedia.de μέσα από 26.000 επιλεγμένες φωτογραφίες και 2.000 άρθρα. Από την έναρξή της, τον Ιανουάριο του 2017, την έχουν επισκεφθεί περισσότεροι από 1.500.000 χρήστες, με το συνολικό αναγνωστικό αριθμό των άρθρων να ανέρχεται στα 4.500.000.

Η Ήπειρος, παραμένει πάντα ένας αγαπημένος προορισμός για Έλληνες και ξένους.

Αδελφότητα Ηπειρωτών Νέας Μάκρης-Μαραθώνα-Ραφήνας

Η γιορτή του τσίπουρου με το «Καγκελάρι»

Μια εξαιρετική εκδήλωση με καθαρά Ηπειρωτικό χρώμα οργάνωσε στις 22 Οκτωβρίου η Αδελφότητα Ηπειρωτών Νέας Μάκρης-Μαραθώνα-Ραφήνας στην έδρα της εκδήλωσης στη Νέα Μάκρη.

«Η γιορτή του τσίπουρου» συνοδεύτηκε και από το Ηπειρωτικό χορευτικό έθιμο των Τζουμέρκων «Το Καγκελάρι».

Η συμμετοχή των Ηπειρωτών/σών και όχι μόνο ήταν χαρακτηριστική και το γλέντι διήρκεσε μέχρι αργά το απόγευμα.

Από την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας συμμετείχε ο Πρόεδρος Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος-Χίτος και ο Έφορος Δημοσίων Σχέσεων Αντώνης Κοντός, καθώς και το μέλος του Δ.Σ. Μηνάς Ζέρβας.

Ο πρόεδρος της Π.Σ.Ε. Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος-Χίτος και ο πρόεδρος του Συλλόγου Δημήτρης Βασιλείου καλωσορίζουν τους παρευρισκόμενους

«Τέτοιαν ώρα ήταν εψές, τέτοια και παραπροψές...»

ΑΚΡΩΣ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ Η ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΦΙΛΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Η ετήσια καθιερωμένη συνεστίαιση του Συλλόγου μας το βράδυ του Σαββάτου δεν άργησε να μετατραπεί σε ένα αστείρευτου κερφιού παραδοσιακό γλέντι. Ήχοι από όλη την Ελλάδα έκαναν τους παρευρισκόμενους να θέλουν να μπουν στο χορό και να κρατήσουν το μαντίλι. Μέλη και φίλοι του Συλλόγου κατέκλεισαν ασφυκτικά την αίθουσα γνωστού εξοχικού κέντρου, παρά την κακοκαιρία της ημέρας. Η βραδιά ξεκίνησε με το ηπειρωτικό πολυφωνικό σχήμα του Συλλόγου, αποδίδοντας δύο πολυφωνικά τραγούδια, "Φίλοι καλωσορίσατε" και "Ξενιτεμένο μου πουλι", ενώ

στη συνέχεια το Δ.Σ. άνοιξε το χορό με τον παραδοσιακό Καγκελάρι.

Η συνέχεια είχε χορό και τραγούδι από όλη την Ελλάδα.

Ευχαριστούμε όλους όσους παρευρέθηκαν, καθώς και όλους όσους βοήθησαν στην οργάνωση της βραδιάς, φανερώνοντας για άλλη μια φορά τη στήριξή τους σε δράσεις που τονώνουν την επικοινωνία και προάγουν το ομαδικό πνεύμα.

Φωτογραφίες: Βασίλης Λάγιος, υπεύθυνος φωτογραφικής ομάδας Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών και Κώστας Στάας, μέλος της φωτογραφικής ομάδας.

Με λιτότητα και παρουσία πολλών αποδήμων τελέστηκε η αρτοκλασία της Αδελφότητας Αμμοτοπιτών Άρτας

Το Δ. Σ. της Αδελφότητας Αμμοτοπιτών Άρτας την Κυριακή 5 Νοεμβρίου 2023 τέλεσε αρτοκλασία στον Ιερό Ναό Αγίας Μαρίνας Θησείου προς τιμή των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού, το όνομα των οποίων φέρει η Αδελφότητα.

Μετά την αρτοκλασία το Δ.Σ. παρά τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπι-

ζουν όλοι οι Σύλλογοι και οι Αδελφότητες, πρόσφερε καφέ, πίτες, κέικ, κρουασάν και γλυκά σε διπλανό κατάστημα.

Παραβρέθηκαν: Ο Ειδ. Γραμματέας της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας και πρόεδρος της Αδελφότητας Ρωμιάς Χριστόφορος Ευθυμίου και η ταμίας του Συλλόγου Φιλιππιδιωτών Αττικής κα Χριστίνα Μπενέκου.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΓΑΥΦΑΔΑΣ
Η ΠΙΝΔΟΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΣΩΜΑ.

Αγαπητοί Συμπατριώτες και Συμπατριώτισσες, Φίλες και Φίλοι του Συλλόγου μας, κατόπιν των Αρχαιρεισίων της 29-10-2023 και της Συγκρότησης την 2-11-2023 του Διοικητικού Συμβουλίου σε Σώμα η νέα Διοίκηση του Συλλόγου μας έχει ως εξής:

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΤΑΣΟΣ ΚΑΤΟΠΟΔΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΠΑΚΙΤΣΟΥ
ΤΑΜΙΑΣ: ΜΑΙΡΗ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ
ΕΦΟΡΟΣ: ΑΛΕΞΙΑ ΜΠΑΚΑ

ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ:
ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΤΤΗΣ

ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ:
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΟΠΟΔΗΣ

ΕΞΕΛΕΓΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΦΩΤΕΙΝΗ ΣΙΟΥΤΗ, ΧΑΡΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΜΑΡΙΑ ΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΣΤΗΝ Π.Σ.Ε.
ΜΑΚΗΣ ΖΩΪΔΗΣ, ΤΑΣΟΣ ΚΑΤΟΠΟΔΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΤΤΗΣ

Καλή θητεία
και καλή δύναμη.
Η ΗΠΕΙΡΟΣ ΜΑΣ ΕΝΩΝΕΙ
ΚΑΙ ΜΑΣ ΔΥΝΑΜΩΝΕΙ

ΕΣΘΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΛΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΧΟΜΟΙΣΙΩΤΩΝ ΑΡΤΑΣ «Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

ΟΔΟΣ ΘΗΡΑΣ 117, ΤΚ 10446, ΑΘΗΝΑ
ΑΦΜ 999596240, ΔΟΥ Α' ΑΘΗΝΩΝ
ΤΗΛ: 6936742621
EMAIL: s.a.d.proodos@hotmail.com

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Αγαπητά μέλη,

Κατόπιν της Γενικής Συνελεύσεως και των αρχαιρεισίων που πραγματοποιήθηκαν την Κυριακή 05^η Νοεμβρίου στην αίθουσα μας, συστάθηκε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου μας ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΚΑΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΑΡΗΣ
ΤΑΜΙΑΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΡΑΜΠΙΚΑΣ
ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΙΝΤΖΗΡΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΑΜΠΕΡΗ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΑΓΚΑ-ΤΣΩΛΑ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ: ΛΟΥΚΙΑ ΧΙΩΤΗ-ΝΤΟΥΒΑΛΗ

Αντιπρόσωποι μας στους φορείς που συμμετέχουμε είναι οι εξής:

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΡΑΔΟΒΙΖΙΝΩΝ ΑΡΤΑΣ:
ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΚΑΣ - ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΕΣΛΙΚΑΣ - ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΠΕΣΛΙΚΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΙΝΤΖΗΡΑΣ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΑΜΠΕΡΗ - ΛΟΥΚΙΑ ΧΙΩΤΗ ΝΤΟΥΒΑΛΗ.

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ:
ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΚΑΣ - ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΕΣΛΙΚΑΣ
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΠΕΣΛΙΚΑΣ - ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΑΓΚΑ ΤΣΩΛΑ

--- Ο ΤΟΠΟΣ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΨΥΧΗ ΜΑΣ ---

ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΚΑΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΑΡΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Τζουμέρκων

Ιδρύθηκε τον Σεπτέμβριο του 1998 από μια ομάδα παλιών συμμαθητών που συναντήθηκαν για πρώτη φορά τον Αύγουστο του 1993 στην Άγναντα, την έδρα του Γυμνασίου από το οποίο είχαν αποφοιτήσει.

Έχει έδρα την Άγναντα, για ιστορικούς λόγους, αλλά αγκαλιάζει ολόκληρο τον ευρύτερο χώρο του ορεινού συγκροτήματος των Τζουμέρκων – από τον ποταμό Αχελώο μέχρι τις ανατολικές πλαγιές του Ξηροβουνίου και τις νότιες πλαγιές του Λάκμου (Περιοπερίου).

Βασικός της στόχος είναι η συγκέντρωση και διάσωση όλων των τεκμηρίων του πολιτισμού των Τζουμέρκων, η συστηματική καταγραφή και μελέτη της προφορικής παράδοσης και της συλλογικής μνήμης των Τζουμερκιώτων.

Καταστατικός στόχος και πρωταρχική της επιδίωξη είναι ο συνεχής εμπλουτισμός του Λαογραφικού Μουσείου Τζουμέρκων στην Άγναντα, η ίδρυση Ιστορικού και Λαογραφικού Αρχείου και Αναγνωστήριου, η αναβάθμιση της Βιβλιοθήκης καθώς και η έκδοση αυτοτελών μελετών και επιστημονικών εργασιών σχετικά με την κοινωνία και τον πολιτισμό της περιοχής.

Με την πολύπλευρη δράση της φιλοδοξεί να προβάλλει τα Τζουμέρκα και να κινηήσει το ενδιαφέρον των αρμοδίων, ώστε να ξεκινήσει μια μορφή ανάπτυξης της οποίας κύριος σκοπός θα είναι η διατήρηση και ορθή διαχείριση του φυσικού και αν-

θρωπογενούς περιβάλλοντος και η εξασφάλιση της αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπου και φύσης.

Έχει συγκροτήσει ειδικές ομάδες επιστημόνων που κατευθύνουν και στηρίζουν το έργο της στους εξής τομείς: Λαογραφία, Ιστορία, Αρχαιολογία και ιστορικά Μνημεία, Λαϊκή Αρχιτεκτονική, Φυσικό περιβάλλον.

Εκδίδει κάθε χρόνο το Δελτίο της Εταιρείας «Τζουμερκιώτικα Χρονικά». Με τις αυτοτελείς εκδόσεις, τη διοργάνωση Συνεδρίων και Ημερίδων και τη συμμετοχή σε ποικίλες εκδηλώσεις συμβάλλει στη δημιουργία ολοκληρωμένης «Τζουμερκιώτικης Βιβλιογραφίας» και την ανάδειξη των όψεων του τοπικού πολιτισμού.

Η ποικιλόμορφη και πολυεπίπεδη δράση της αποτελεί αντίρροπη δύναμη στην πολιτιστική ισοπέδωση, ένα είδος εσωτερικής άμυνας, που είναι συναρτημένη με τις αξίες του τοπικού πολιτισμού και με την πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής. www.ilet.gr

“Τζουμερκιώτικα ΧΡΟΝΙΚΑ”
“Όταν αρχίζεις να γράφεις, δεν ξέρεις τι θα βγει, που θα σε βγάλει. Μέσα σου ακούει ένα κρακ...- διαταγμός; φόβος; απόφαση; πείσμα; Κι έξαφνα...αρχίζουν να εκκινάζονται άνεμοι, άχουρα, καπνοί...ώσπου τα πάντα ρευστοποιούνται, ...κυλούν...όλη η ομορφιά βρίσκεται σε αυτό το αέναο

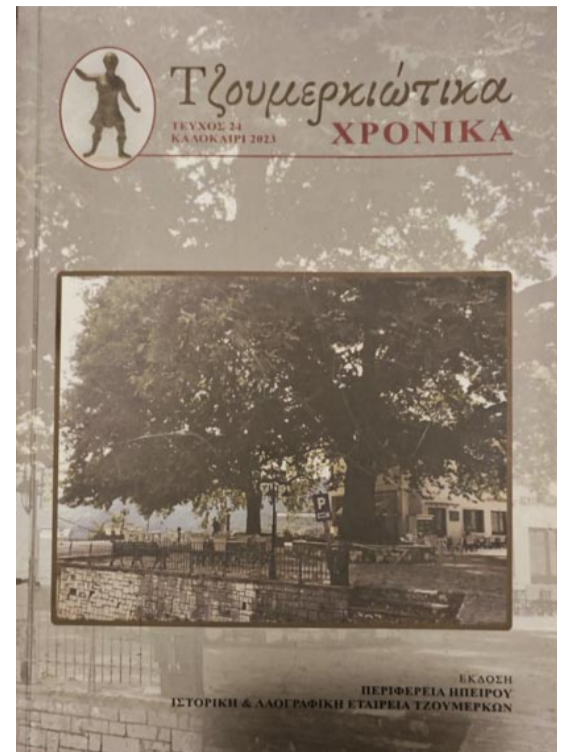
κύλισμα, ...-μέθη, πραγμάτωση του αγνώστου, ανεξέλεγκτη κι ασύνορη ελευθερία.”

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΙΤΣΟΣ

Το τεύχος 24, “Τζουμερκιώτικα ΧΡΟΝΙΚΑ”, έκδοση Περιφέρειας Ηπείρου και Ιστορικής & Λαογραφικής Εταιρείας Τζουμέρκων, ήρθε στα χέρια μας και όπως πάντα το αγκαλιάσαμε, αφού είναι από τις πιο ενδιαφέρουσες Ηπειρώτικες εκδόσεις που με συνέπεια τα τελευταία χρόνια μας δίνουν μια σειρά από μαρτυρίες, κείμενα ιστορικά – αρχαιολογικά, λαογραφικά, για τις τέχνες, την παράδοση και το πολιτισμό, όπως και για εκδόσεις με ιδιαίτερο στίγμα ηπειρώτικο.

Ενδιαφέρον η προλόγισή από την Πρόεδρο της Ι.Λ.Ε.Τ., Ερασμία Ζαβιτσάνου, “όλη η ομορφιά βρίσκεται σε αυτό το αέναο κύλισμα”, όπως αναφέρεται στο απόσπασμα του Γιάννη Ρίτσου “Με το σκούνημα του αγώνα”. Αθήνα 1984, εκδόσεις Κέδρος.

Όπως και οι επιλογές της συντακτικής επιτροπής που αποτελείται από τον **Ευάγγελο Αυδίκου**, Ομότιμο Καθηγητή Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, τον **Θεόδωρο Παππά**, Καθηγητή Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας του Ιονίου Πανεπιστημίου,

τον **Μαρίνα Βρέλλη**, Καθηγήτρια Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τον **Γεώργιο Γιάννακη**, π. Αν. Καθηγητή Κλασικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, την **Σοφία Μπατζώβη**, Αρχαιολόγο – Υποψήφια Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τον **Νικόλαο Καρατζένη**, Φιλολόγο-Λαογράφο και τον **Νίκο Μπριασούλη**, Φιλολόγο-Συγγραφέα.

Τα Γιάννενα, η πρωτεύουσα της Ηπείρου, επιλογή ψηφιακών νομάδων και τεχνολογικών κολοσσών

Τα Γιάννενα κατάφεραν τα τελευταία χρόνια να γίνουν από τις πρώτες επιλογές των ψηφιακών νομάδων. Έλληνες, Αμερικάνοι, Ευρωπαίοι και Ασιάτες, την επιλέγουν ως την “πόλη” τους, ζουν εκεί, εργάζονται εξ αποστάσεως, για λογαριασμό εταιρειών από όλο τον κόσμο.

Ως πόλη, έχει πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα που την κάνουν αγαπητή σε ανθρώπους, κυρίως της τεχνολογίας, που εργάζονται μέσω του ίντερνετ σε διάφορες περιοχές του κόσμου, οι γνωστοί πλέον με το όνομα ψηφιακοί νομάδες. Είναι κοντά σε βουνό, θάλασσα, με λίμνη, ιστορικά μέρη, δάση, με αρκετό πράσινο, πανεπιστήμιο, υποδομές, διασκέδαση, ικανοποιητικά δίκτυα μεταφορών, κ.ά.

Παράλληλα η πόλη έχει μετατραπεί σε περιφερειακό τεχνολογικό κόμβο, με μεγάλες τεχνολογικές εταιρείες να στήνουν εκεί υποδομές, για υποστήριξη της παγκόσμιας παρουσίας τους. Η πρωτεύουσα της Ηπείρου τα πάει καλά και σε αυτό το δύσκολο τομέα.

Αυτό το ρεύμα ανάπτυξης, είναι σίγουρα καλό για επενδυτικές προσπάθειες που κινούνται παράλληλα, οδηγώντας πολλούς Ηπειρώτες της εσωτερικής μετανάστευσης που είχαν επιλέξει την Αθήνα, την Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, κ.λπ. να βλέπουν θετικά το όλο εγχείρημα και να σκέφτονται να γυρίσουν στην πρωτεύουσα της Ηπείρου, που δεν της λείπει τίποτα για μια άνετη ζωή με ποιητικά χαρακτηριστικά.

Αδελφότητα Ηπειρωτών Νέας Μάκρης - Μαραθώνα - Ραφήνας. Στην Ράμια και τον Καταράκτη Άρτας

Το χορευτικό της Αδελφότητας μας είχε την μεγάλη χαρά να επισκεφτεί, και να ζήσει μια εμπειρία στα όμορφα χωριά των Τζουμέρκων Ράμια και Καταράκτη.

Παρακολούθησαμε σεμινάρια χορών και λαογραφίας της περιοχής. Ευχαριστούμε τον δάσκαλο λαογραφίας **Γιώργο Κομζιά** για την πολύτιμη γνώση που μας μετέφερε, τον Πολιτιστικό Σύλλογο Απανταχού Ραμιώτες και τον Πρόεδρο **Γιάννη Τσίτσικα** για την θερμή υποδοχή και μοναδική φιλοξενία που μας επιφύλαξαν, το Ξενοδοχείο Αιθέρης Τζουμέρκων, την Βάσω και τον Χάρη για την φιλοξενία τους, τις ταβέρνες καφέ ψπσταριές “Λοχίας” του **Παναγιώτη Φίλιππα** και **Κώστα Σακκά** στην Ράμια για την εξαιρετική περιποίηση, τον οδηγό μας **Γιάννη Χατζηκωνσταντή**, την μοναδική καμπανία του **Βασίλη Γεραγόρη**, τον χοροδιδάσκαλό μας **Νίκο Ζέκη**.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ και στον **Δημήτρη Δασκαλόπουλο** για την ομιλία του για τα έργα και τις διδασκαλίες του Πατροκοσμά του Αιτωλού! Οι αναμνήσεις μας μεγάλες και πολύ δυνατές.

Μας έμειναν μαγευτικές εικόνες, ευωδίες και μοναδικές στιγμές! Αποκτήσαμε ένα ακόμη χωριό πέρα από το δικό μας. Να είμαστε πάντα όλοι καλά και πάντα να ανταμώνουμε.

ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΧΟΜΟΙΡΩΤΩΝ ΑΡΤΑΣ «Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

ΘΗΡΑΣ 117, ΤΚ 10446, ΑΘΗΝΑ Α, ΤΗΛ: 6936742621

EMAIL: s.a.d.poodos@hotmail.com

ΑΘΗΝΑ, 14η Νοεμβρίου 2023

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΝΕΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Αγαπητοί κύριοι, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι κατόπιν της Γενικής -απολογιστικής και αρχαιρεσιακής- Συνέλευσης του «Εξωραϊστικού και Πολιτιστικού Συλλόγου των Απανταχού Διχομοιωτών Άρτας, η Πρόοδος», που πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 05 Νοεμβρίου 2023, προέκυψε το εξής νέο Διοικητικό Συμβούλιο και οι κάτωθι αντιπρόσωποι.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΚΑΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑΣ

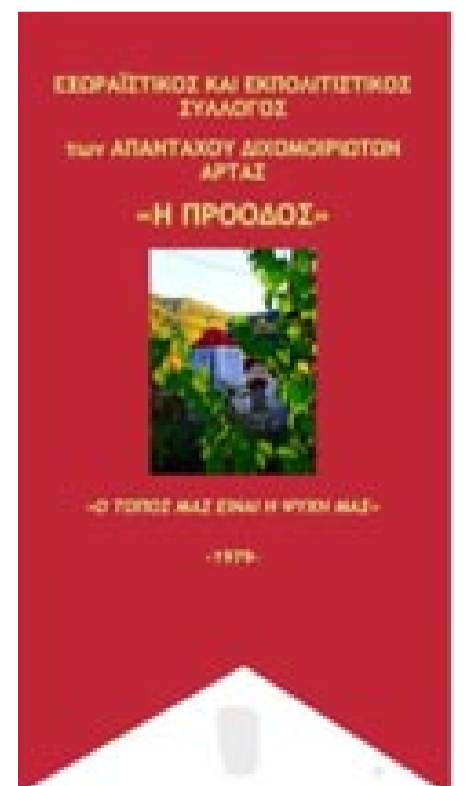
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΑΡΛΗΣ

ΤΑΜΙΑΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΡΑΜΠΙΚΑΣ

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΙΝΤΖΗΡΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΑΜΠΕΡΗ, ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΑΓΚΑΤΣΩΛΑ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ: ΛΟΥΚΙΑ ΧΙΩΤΗ-ΝΤΟΥΒΑΛΗ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΡΑΔΟΒΙΖΙΝΩΝ ΑΡΤΑΣ: ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΚΑΣ – ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΣΛΙΚΑΣ – ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΠΕΣΛΙΚΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΙΝΤΖΗΡΑΣ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΑΜΠΕΡΗ ΑΝΑΠΛ. ΜΕΛΟΣ: ΛΟΥΚΙΑ ΧΙΩΤΗ-ΝΤΟΥΒΑΛΗ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ: ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΚΑΣ – ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΣΛΙΚΑΣ – ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΠΕΣΛΙΚΑΣ ΑΝΑΠΛ. ΜΕΛΟΣ: ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΑΓΚΑΤΣΩΛΑ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΟΥΤΡΚΑΝΑΣ
 Τεύχος 44, 5^ο άρθρο

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Η Ομοσπονδία Μουτρκάνας στα πλαίσια του εορτασμού των 40 χρόνων και οι Έδρες «Αφίμεν» σας καλούν στην παρουσίαση του βιβλίου της Έκδοσης Εργαζόμενη με τίτλο:

«Τα κλέφτικα Δημοτικά τραγούδια και οι επιδράσεις του στην Ελληνική Κοινωνία»

την Παρασκευή 1 Δεκεμβρίου και ώρα 6:30, (Τεύχος 44, 5^ο άρθρο)

Χαιρετισμός:

- Κώστας Καροπίτσας: Πρόεδρος της Ε.Ε.Α, Εκπαιδευτής, Αργυρούλης.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν:

- Σοφία Σκελίδα: Φιλολόγος, Συγγραφέας, Διδάκτωρ Συγκριτικής Παιδαγωγικής, Μέλος της Ε.Ε.Α.
- Γιάννης Εργαζάνης: Εκπαιδευτής, Συγγραφέας.

Απεργιακές κινήσεις: **Τεωφάνης Ζωή**, **Ηλένη**.

Οι εργαζόμενοι θα γίνουν από τη Δέσφη Παναγιώτη, την Άννα Καραλή και τη Χωροδία της Ομοσπονδίας Μουτρκάνας. Θα ακολουθήσει πλούσιο ρεσεψιό και χορευτικό πρόγραμμα.

Συντονίζει ο **Κανακόπουλος Δημ. Γ.** Γραμματέας Ομοσπονδίας Μουτρκάνας.

Η παρουσία σας θα μας τιμήσει!

www.ekdosisdomon.gr

Να σταματήσει η ερήμωση των χωριών της Ηπείρου

Πλήρης η τεκμηρίωση του μαρasmus, της εγκατάλειψης και ουσιαστικά της «ερημοποίησης» των ορεινών περιοχών της Ηπείρου. Υποσχέσεις και ταξίματα, όρκοι και ορκοδοσίες. «Θα αναβαθμιστούν τα ορεινά χωριά της χώρας». Η αναβάθμιση όμως απαιτεί προϋποθέσεις... Πότε;

Ο Δήμος Καραϊσκάκη, διά του Δημάρχου του Περικλή Μίγδου υπέβαλε προτάσεις για την επιστροφή νέων ανθρώπων στα χωριά του Δήμου Γεωργίου Καραϊσκάκη, για την υπογεννητικότητα και τη βελτίωση των υποδομών του Δήμου μέσα από έναν στρατηγικό σχεδιασμό για όλους τους ορεινούς Δήμους που ουσιαστικά αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα. Το σύνολο των προτάσεων παραδόθηκε από τον Δήμαρχο στην Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κ. Σοφία Ζαχαράκη, καθώς και στα Υπουργεία Εργασίας, Παιδείας, Υγείας, Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Πάρα τω Πρωθυπουργώ Άκη Σκέρτσο.

Ειδικότερα:

Η πληθυσμιακή συρρίκνωση του ορεινού Δήμου Γεωργίου Καραϊσκάκη.

Η φυγή νέων ανθρώπων προς τα μεγάλα αστικά κέντρα κυρίως για εύρεση εργασίας και καλύτερων συνθηκών διαβίωσης, η γήρανση του εναπομένου πληθυσμού οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια στην ερημοποίηση των χωριών αυτού του πανέμορφου και ιστορικού Δήμου. Οδηγούν στην ερημοποίηση 16 ορεινών Κοινοτήτων και δεκάδων οικισμών τους.

► **Για να ανακοπεί το αρνητικό ισοζύγιο γεννήσεων και θανάτων**, για να ανακοπεί η φυγή νέων ανθρώπων σε πόλεις αλλά και να επιστρέψουν πίσω νέοι άνθρωποι χρειάζονται πολλά. Για την διατήρηση του ορεινού πληθυσμού στην έδρα τους, την αναστροφή της ερημοποίησης των ορεινών περιοχών και την ενίσχυση των ορεινών Δήμων θα πρέπει να ληφθούν δραστικά μέτρα σε όλους τους τομείς.

► **ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ:** Εκσυγχρονισμός του εσωτερικού οδικού δικτύου, οδική διασύνδεση των ορεινών περιοχών μεταξύ τους και με τους κύριους εθνικούς οδικούς άξονες, την Ε65 και την Ιόνια οδό, για την άρση της απομόνωσης της περιοχής, την βελτίωση της οδικής ασφάλειας, την ασφαλέστερη

Χωριά απίστευτης ομορφιάς και πραγματικής εγκατάλειψης

Η αναστροφή πρέπει να αρχίσει άμεσα

και σύντομη πρόσβαση των κατοίκων στα μεγάλα αστικά κέντρα και στις παραγωγικές μονάδες.

Ο Δήμος Καραϊσκάκη και ιδιαίτερα το Δ.Δ. Τετραφυλίας, που συνορεύει με τον Δήμο Αργιθέας Καρδίτσας, είναι από τα πλέον απομονωμένα μέρη της Ελλάδος και τα πλέον υποανάπτυκτα. Εκτέλεση έργων αντιμετώπισης της λειψυδρίας και την ορθή διαχείριση των υδάτινων πόρων, όπως κατασκευή ταμιευτήρων νερού, εμπλουτισμός δικτύου ύδρευσης, αντικατάσταση των πολύ πεπαλαιωμένων δικτύων, λήψη μέτρων ελέγχου της ποιότητας και της ποσότητας του νερού κ.λ.π. Εκτέλεση έργων αντιπλημμυρικής θωράκισης της περιοχής και την σταθεροποίηση των εδαφών, που στην περιοχή του Δήμου το γεωλογικό υπόβαθρο είναι πολύ χαλαρό και επιρρεπές σε φαινόμενα κατολισθήσεων.

• **ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ:** Ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων για γρήγορο internet, σε όλες τις περιοχές έως το πιο απομακρυσμένο σπίτι. Αυτό θα βοηθήσει την τηλεργασία από το σπίτι, την άμεση πρόσβαση στο διαδίκτυο για συλλογή πληροφοριών και την ψυχαγωγία και γενικά την αποκόμιση όλων των θετικών πλεονεκτημάτων, που παρέχει σήμερα το διαδίκτυο.

Την κάλυψη των ορεινών περιοχών με τηλεοπτικό σήμα, καθόσον η περιοχή μας είναι εκτός κάλυψης.

• **ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ:** Παροχή τραπεζικών υπηρεσιών στους δημότες στην έδρα τους και εγκατάσταση ΑΤΜ σε κομβικά σημεία του Δήμου. Παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών σε κάθε πολίτη στον τόπο του.

• **ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ:**

Στελέχωση των σχολικών μονάδων με δασκάλους,

καθηγητές, νηπιαγωγούς όλων των διδακτικών αντικειμένων σε όλες τις σχολικές μονάδες:

α) Ενισχυτική εκπαίδευση σε όλα τα παιδιά απομακρυσμένων χωριών, που δεν έχουν την δυνατότητα τόσο οικονομικά όσο και λειτουργικά για την μετάβασή τους στην πόλη σε φροντιστήρια.

β) Ειδικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα για ορεινούς Δήμους εκσυγχρονισμού Σχολικών Μονάδων και βελτίωσης κτιριακών εγκαταστάσεων, μιας και τα κτίρια όλα είναι παλιά και πολύ μεγάλα, με αποτέλεσμα να μην επαρκούν οι πόροι για να συντηρηθούν.

γ) Δημιουργία υποδομών φύλαξης και φροντίδας παιδιών προκειμένου οι γονείς να ασχολούνται με τις αγροκτηνοτροφικές εργασίες τους.

δ) Μέτρα που θα ενισχύουν τις προϋποθέσεις δημιουργίας οικογένειας και τεκνοποίησης όπως επιδόματα τέκνων, κ.λ.π

• **ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ:**

Αναδιάρθρωση των δομών υγείας και στελέχωση όλων των αγροτικών ιατρείων με ιατρικό προσωπικό, που θα καλύπτει καθημερινά τις ανάγκες της περιοχής. Δημιουργία Σταθμού ΕΚΑΒ στην ευρύτερη περιοχή της Δημοτικής Ενότητας Τετραφυλίας, που θα καλύπτει και ανάγκες, λόγω γεωγραφικής θέσης και γειτονικών Δήμων. Ενίσχυση του Κέντρου Υγείας Άνω Καλεντίνης, τόσο με στελέχωση του σε προσωπικό, όσο και σε εξοπλισμό, ως επίσης και την βελτίωση κτιριακών του εγκαταστάσεων.

• **ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ:** Παραχώρηση δημοσίων ακινήτων σε νέα ζευγάρια για την στέγασή τους.

Δωρεάν έκδοση οικοδομικών αδειών σε νέα ζευ-

γάρια.

• **ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ:**

Παραχώρηση δημοσίων εκτάσεων για την αξιοποίησή τους από τους δημότες. Δημιουργία ειδικού χρηματοδοτικού προγράμματος υποστήριξης της συνεργατικής γεωργίας και την καινοτομίας, για την παραγωγή βιολογικών προϊόντων, την καλλιέργεια βοτάνων, την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, της μελισσοκομίας κτλ.

• **ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ — ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ:**

Δημιουργία επιδοτούμενων προγραμμάτων για 5ετή απασχόληση νέων ανεξαρτήτου ηλικίας κυρίως γυναικών στα πρότυπα του προγράμματος 1+1 ηλικίας 55-67.

Φορολογικές απαλλαγές σε μόνιμους κατοίκους ορεινών περιοχών.

Μέτρα στήριξης επιχειρήσεων σε μικρά χωριά Μηδενική φορολόγηση νέων επιχειρήσεων για χρονικό διάστημα ικανοποιητικό για την βιωσιμότητα της.

Επιδότηση 100% για δημιουργία μικρής επιχείρησης στα γεωγραφικά όρια των ορεινών χωριών σε νέους, που επιστρέφουν ή διαμένουν μόνιμα στις συγκεκριμένες περιοχές. Χρηματοδότηση των μικρών οικοτεχνιών.

Στήριξη μικρών συνεργατικών σχημάτων και επιδότηση πρόσληψης προσωπικού. Γενναίες επιδοτήσεις για την ανάπτυξη μικρών τουριστικών μονάδων και μονάδων εστίασης με παραδοσιακά προϊόντα. Προβολή του τουριστικού προϊόντος της περιοχής που αναφέρεται στο περιβάλλον, στην ιστορία, τα ιστορικά μνημεία και την πολιτιστική κουλτούρα.

Εκατόν έντεκα χρόνια από την απελευθέρωση του Συρράκου

23 Νοεμβρίου 2023. Συμπληρώθηκαν εκατόν έντεκα χρόνια από την απελευθέρωση του Συρράκου. Πραγματοποιήθηκε εκδήλωση όπου παρέστη ο νέος δήμαρχος Βορείων Τζουμέρκων Γιώργος Βαΐτσας, ο οποίος και δόλωσε: Παλεύουμε για τα ιδανικά μας, για τη διαφύλαξη της ιστορικής παρακαταθήκης μας, της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μας, της κοινωνικής μας συνοχής.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΗ ΔΕΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΟΡΕΝΤΖΟ ΜΑΒΙΛΗ

Εκδήλωση προς τιμή του Λορέντζου Μαβίλη στον τόπο που σκοτώθηκε στην προσπάθεια απελευθέρωσης των Ιωαννίνων πραγματοποιήθηκε το πρωί της Κυριακής 19.11.2023.

Στο μνημείο του ποιητή Λορέντζου Μαβίλη στο Ύψωμα Δρίσκου τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση και ακολούθησε κατάθεση στεφάνων.

Ο επανήσιος ποιητής Λορέντζος Μαβίλης έπεσε στο Δρίσκο στις 28 Νοεμβρίου 1912 μαχόμενος κατά των Τούρκων με τους εθελοντές ερυθροκίτρινες Γαριβαλδινούς για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων.

Λορέτζος Μαβίλης: Ένα γράμμα από την Άρτα Το 1953 στην Ηπειρωτική Εστία, Τεύχος 19, σελίδα 1190 ο Alberto Savinio κάνει μια αναφορά στον ποιητή Λορέντζο

Μαβίλη, που είχε έρθει ως Εθελοντής για τον πόλεμο, και παρουσιάζει και ένα γράμμα του Μαβίλη από την Άρτα προς την αδερφή του Εσθήρ

Άρτα, 4 Απριλίου 1897

Εσθήρ μου,

Σού στέλνω τούς χαιρετισμούς μου μιά φορά άκόμα προτού νά πάω εκεί, όπου δέν θά μπορώ πιά νά σου γράφω: στά βουνά τής περιοχής αυτής και στά φτωχά χωριά των συνόρων. Σκέπτομαι εσένα και τή μοναξιά σου και μού σκίζεται ή καρδιά. Ξέρω ότι χάνοντάς με τά χάνεις όλα ακόμη κι αυτό πού σου θυμίζει τή φτωχή μας μητέρα. Τά ξέρω όλα αυτά και κλαίω. Καί ή καρδιά μου σπαράζει στή σκέψη, ότι στή ζωή μου δέν μπόρεσα νά σου ανταποδώσω τό ελάχιστο από τά τόσα καλά πού μού έχεις κάμει. Ποιός ξέρει! Ίσως μπόρέσωμε πάλι νά ζήσωμε μαζί εύτυχισμένοι σέ μιά πατρίδα ευτυχισμένη, τιμημένη σέ μιά πατρίδα τιμημένη.

Ετοιμάζονται να εγκαταστήσουν Φωτοβολταϊκά στην Καμαρίνα Πρέβεζας

Γράφει ο Νίκος Δ. Γιαννούλης*

Το τελευταίο διάστημα ένα ακόμη έργο ΑΠΕ προτείνεται να εγκριθεί και αφορά την «Εγκατάσταση και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Σταθμού (Φ/Β) ισχύος 95MW στη θέση Καμαρίνα, Δήμου Πρέβεζης». Η μελέτη της προτεινόμενης επένδυσης κοινοποιήθηκε σε αρχείο με τον τίτλο ΜΠΕ ΜΥΗΕ (Μικρά Υδροηλεκτρικά Έργα) FWE PR2 (!) ενώ η πρόταση αναφέρεται σε «Εγκατάσταση και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Σταθμού (Φ/Β) ισχύος 95MW»(!)

Η συνολική επιφάνεια χωροθέτησης του έργου ανέρχεται σε 974.502,87τμ. και θα τοποθετηθούν εκατόν σαράντα μια κλιμάδες επακόσια ενενήντα ένα (141.791) Φ/Β πλαίσια μονοκρυσταλλικού πυριτίου. Στην περίπτωση υλοποίησης του έργου, θα προκύψουν οι παρακάτω αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό, κοινωνικό και πολιτισμικό-ιστορικό περιβάλλον:

1. Επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον

Α. Επιπτώσεις στους υδατικούς πόρους της περιοχής του έργου.

Η περιοχή εγκατάστασης του προτεινόμενου αιολικού πάρκου εντάσσεται στις Λεκάνες Απορροής (ΛΑΠ) Λούρου (EL0546). Σύμφωνα με το Αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνων Απορροής (ΣΔΛΑΠ) Ηπείρου **πρέπει να εκπονηθούν Σχέδια ΣΔΛΑΠ όλων των ποταμών τα οποία, όμως, δεν έχουν εκπονηθεί.** Το ΣΔΛΑΠ Ηπείρου κατατάσσει την πεδιάδα της Πρέβεζας σε «κόκκινη-κακή χημική και οικολογική κατάσταση» και την πεδιάδα Πρέβεζας-Άρτας ως «ευπρόσβλητη» λόγω νιτροποίησης.

• Η ποσοτική και ποιοτική κατάσταση του υδροφόρου ορίζοντα της ευρύτερης περιοχής του έργου θα επιδεινωθεί ακόμη περισσότερο **κατά τη φάση κατασκευής** καθ' όσον οι εργασίες σύνδεσης μεταξύ των πλαισίων θα γίνει με υπόγεια όδευση των καλωδίων με την βοήθεια μαρμαρόσκονης.

• **Κατά την φάση λειτουργίας** του έργου θα υπάρχουν επιπτώσεις στα επιφανειακά και τα υπόγεια νερά, διότι η τεράστια έκταση που καλύπτουν τα Φ/Β πλαίσια δημιουργούν ένα απέραντο «καθρέφτη» με βίαιη αλλαγή της συμπεριφοράς στην απορροή των ομβρίων και την στέρση της συνεχούς λίπανσης του

υδροφόρου ορίζοντα τοπικά αλλά και στη ευρύτερη περιοχή.

• Επίσης στα προαναφερθέντα πρέπει να προστεθεί το γεγονός ότι η περιοχή σύμφωνα με την ΚΥΑ του ΥΠΕΝ κατά την 1η Αναθεώρηση της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας, **ανήκει στις Ζώνες Δυναμικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας στο ΥΔ EL05 «Ηπειρος».**

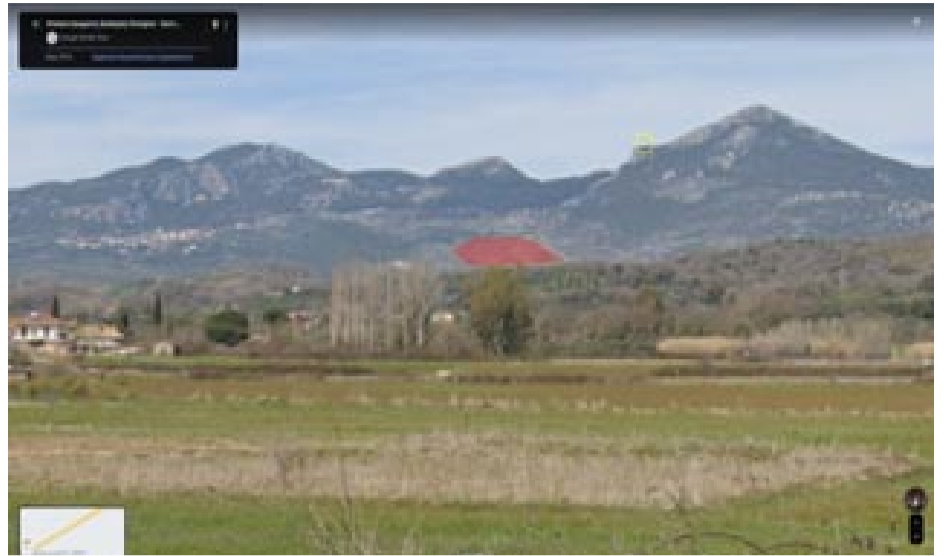
(1. EL05APSF001 Χαμηλές ζώνες ποταμών Λούρου-Αράχθου. 2. EL05APSF002 Πεδιάδα Πρέβεζας)

Β. Επιπτώσεις στην χλωρίδα και πανίδα της περιοχής του έργου

Σύμφωνα με τον Πολεοδομικό Σχεδιασμό και την έγκριση του Σχεδίου Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ), που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ417/ ΑΑΠΘ/2009, η κεντρική ορεινή ενότητα του Δήμου, εμπίπτει εντός της Ζώνης ΠΕΠ-Α, όπου επιδιώκεται η προστασία της φύσης και του τοπίου. Η βασική χρήση γης στην περιοχή εγκατάστασης, είναι **κυρίως η χρήση των εκτάσεων σαν βοσκότοποι (Κατά CORINE Land Cover 2018 και η υπό εξέταση περιοχή εμπίπτει σε εκτάσεις «Φυσικοί βοσκότοποι») και φέρει χαρακτήρα ΔΔ, ήτοι Δασική το 1945, δασική και τώρα.**

Γ. Επιπτώσεις στο τοπίο

Πρόκειται για έργο, με αποτύπωμα στο τοπίο, που δεν μπορεί να διαχειριστεί ή να απαλειφθεί εντελώς. Το τοπίο σαν όρος εστιάζεται πάνω στις οπτικές ιδιότητες ή χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος. Περιέχει δηλαδή όλα τα χαρακτηριστικά, ανθρωπογενή, φυσικά, βιολογικά τα οποία έχουν οπτική οντότητα. Η ποιότητα του τοπίου μπορούμε να ισχυριστούμε ότι εξάγεται από την άθροιση οικολογικών, πολιτισμικών και ψυχολογικών παραγόντων. Το τοπίο οφείλουμε να το αναγνωρίσουμε σαν ένα φυσικό πόρο και επομένως σαν μία μεταβλητή που πρέπει να εξεταστεί σε αποφάσεις που σχετίζονται με την διαχείριση της γης. Δεν αφορά μόνο το οικοσύστημα, το σκηνικό, ή τις μνημές και συναισθηματικές επιρροές στον άνθρωπο. Είναι συγχρόνως όλα αυτά μαζί. Τοπίο είναι, ο χώρος που μας περιβάλλει και είναι μία πολυδιάστατη οντότητα. Μία σύνθεση χώρων, είτε ανθρωπογενών,

είτε τροποποιημένων από τον ανθρώπινο παράγοντα, που χρησιμεύει ως υποδομή ή πλαίσιο για τη συλλογική μας διαβίωση. Μία τοποθεσία αξιοπρόσεκτη σε ομορφιά και μεγαλείο, μία αρχιτεκτονική που μπορεί να θεωρηθεί συγχρόνως επιστήμη, τεχνική και τέχνη. Ένα γενικό πλαίσιο ζωής, που μαρτυρεί την ιστορία και τις διαφορετικές προοπτικές σύμφωνα με την εποχή, τις κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες και το πολιτισμικό σύστημα και οριοθετείται χωρικά από το πεδίο λειτουργίας των ανθρώπινων αισθήσεων.

2. Επιπτώσεις στο πολιτισμικό-ιστορικό περιβάλλον

Ο χώρος εγκατάστασης του υπό εξέταση έργου, βρίσκεται σε απόσταση περίπου 620μ ανατολικά του οικισμού Καμαρίνα. **Στα όρια της βρίσκεται ο ηρωικός βράχος του Ζαλόγγου με την Ιερά Μονή Ζαλόγγου, τον Ιερό Ναό Ταξιάρχων, ιστορικών διατηρητέων μνημείων και το γλυπτό-μνημείο του Ζαγγολόπουλου στην μνήμη των ηρωϊδων Σουλιωτιών. Επίσης σε απόσταση περίπου 800μ βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος της Κασσώπης (Κλασική περίοδος περίπου 360 π.χ.).**

Ο προτεινόμενος χώρος για χωροθέτηση Φ/Β πάρκου **δεν είναι αθέατος από τα προαναφερθέντα μνημεία μείζονος σημασίας και το αρχαιολογικό πάρκο.** Επίσης δεν είναι αθέατος και από την ευρύτερη περιοχή που λόγω των προαναφερθέντων μνημείων έχει υψηλό δείκτη τουριστικής ανάπτυξης.

3. Νομικό πλαίσιο

Η μελέτη αναφέρει επανειλημμένα ότι στηρίζεται στο Εθνικό Ειδικό Χωρικό Σχέδιο (ΕΕΧΣ) για ΑΠΕ (ΚΥΑ 49828/12.11.2008) όπως ισχύει. Έχουν παρέλθει 15 έτη με πολλές εξελίξεις στην προσέγγιση του περιβάλλοντος (φυσικό, κοινωνικοοικονομικό, πολιτισμικό, τεχνικό) καθώς και στον Ενεργειακό Σχεδιασμό. Αυτές οι εξελίξεις επέβαλλαν την αναθεώρηση του ΕΕΧΣ και το ΥΠΕΝ έχει αναθέσει εδώ και οκτώ έτη, την εκπόνηση νέου ΕΕΧΣ. **Δυστυχώς η ολοκλήρωσή του λαμβάνει παρατάσεις και η τελευταία έληξε τον**

Απρίλιο του 2023 και –με νέα Υπουργική απόφαση– θα παραδοθεί το 2024. Επομένως το έργο σχεδιάζεται να εγκριθεί με ένα παρωχημένο νομικό πλαίσιο και εγκρίνονται νέες επενδύσεις ΑΠΕ για να προκαταλάβουν την αναθεώρηση.

Σύμφωνα με την πρώτη παρουσίαση στην αρμόδια επιτροπή του ΥΠΕΝ (Απρίλιος 2023) στο νέο σχέδιο ΚΥΑ, για την χωροθέτηση φωτοβολταϊκών (Φ/Β) πάρκων, μεταξύ άλλων **προτείνονται οι άγονες ή μη αρδευόμενες και όσες δεν προορίζονται για βόσκηση περιοχές εξοφλημένων λατομικών και μεταλλευτικών πεδίων, εξοφλημένα λιγνιτικά πεδία, υποβαθμισμένες περιοχές, αποκατεστημένες χματερές κ.λπ., ενώ αποκλείει**

- δάση και δασικές εκτάσεις,
 - καλλιεργούμενες εκτάσεις με τη μέθοδο των αναβαθμίδων,
 - γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, εκτάσεις με εγγειοβελτιωτικά έργα (για Φ/Β μεγαλύτερα του 1 MW).
- Επίσης, προτείνονται πως πρέπει να είναι**
- αθέατες από μνημεία μείζονος σημασίας, οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α και
 - περιοχές με υψηλό δείκτη τουριστικής ανάπτυξης

Αξίζει να σημειωθεί, ότι **η μελέτη αντί να τεκμηριώσει με επιστημονικό τρόπο την πρότασή της καταφεύγει σε μειωτικούς χαρακτηρισμούς όπως:** «Σήμερα περισσότερο παρά ποτέ, η αναγκαιότητα της παραγωγής ρεύματος, είναι επιβεβλημένη, άμεσα, χωρίς προστριβές, περιβαλλοντολογικές φανφάρες των υπέρμαχων της παρθένας φύσης. Διότι σε πολύ λίγο, εάν δεν επιτραπούν τέτοιου είδους επεμβάσεις, οι συνέπειες θα είναι καταστροφικές σε όλους μας!» Και εύλογα, τίθεται το ερώτημα: Αλήθεια για ποιά «πράσινη ανάπτυξη» ομιλούμε όταν η αρμόδια Επιτροπή της ΕΕ «βάφτισε» ως «πράσινη» την παραγωγή ενέργειας από φυσικό αέριο και πυρηνικά; Όταν έργα παροχής φυσικού-οπιστολιθικού αερίου ξεκίνησαν στις πόλεις Άρτα, Ηγουμενίτσα, Ιωάννινα και Πρέβεζα; Άρα **το ενεργειακό μείγμα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ήπειρο αλλάζει.** Συμπληρωματικά αναφέρουμε ότι **μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι κατασκευάζουν μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από οπιστολιθικό αέριο.**

Συμπερασματικά:

Στα πλαίσια των προαναφερθέντων **πρέπει ολοκληρωμένα και όχι αποσπασματικά να εγκρίνονται εγκαταστάσεις ΑΠΕ. Επίσης, πρέπει να γίνει αναστολή όλων των διαδικασιών αδειοδότησης και υλοποίησης υποδομών ΑΠΕ μέχρι την ολοκλήρωση**

1. του Εθνικού Ειδικού Χωρικού Σχεδίου ΑΠΕ
2. του Περιφερειακού Ενεργειακού Σχεδιασμού
3. του Ειδικού Χωροταξικού ΑΠΕ Περιφέρειας στα πλαίσια του αντίστοιχου Εθνικού.

* Ο Ν. Γιαννούλης είναι Φυσικός- Περιβαλλοντολόγος (PhD, MSc) και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Π.Σ.Ε.

«Καλό Δρόμο Αρετή»

Χρύσα Χρονοπούλου -Πανταζή, Εκδόσεις ΑΡΜΟΣ

Γράφει: Ο Κώστας Τραχανάς

«Η ιδέα, ότι κάποιες ζωές, αξίζουν λιγότερο από κάποιες άλλες, είναι η ρίζα όλων των δεινών του κόσμου» Πωλ Φαρμέρ 1911. Μηλιά, ένα χωριό των Τζουμέρκων.

Η μικρή Αρετή ζει με τα δυο της αδέρφια, τον Γιώργο και τον Λευτέρη, που φυλάνε διακόσια γιδοπρόβατα. Τα αδέρφια της δεν την ήθελαν πια στη ζωή τους και αποφασίζουν να την παντρέψουν. Όμως αυτός που την θέλει είναι ο Μιχάλης Ζώτος, γιος της θανάσινας από το χωριό Άγκαντα Άρτας. Όμως η οικογένεια αυτή είναι γνωστή για την κακία της σε όλο το χωριό. Η θανάσινα είχε σκοτώσει τον άντρα της, γκρεμίζοντάς τον σε ένα γκρεμό και είχε σκοτώσει με τον πλάστη την γυναίκα του γιου της.

Παρά τις αντιρρήσεις της θείας τους της Φωτεινής και της ίδιας της Αρετής, τελικά τα δυο αδέρφια θα παντρέψουν την Αρετή με τον αγριάνθρωπο Μιχάλη Ζώτο.

Η Αρετή ένιωθε πολύ προδομένη από τα αδέρφια της. Ένιωθε πως την οδηγούσαν στο θυσιαστήριο για σφάξιμο χωρίς οίκτο και λύπηση. Και χωρίς να πάρουν την γνώμη της. Δεν την αγαπούσαν, δεν την υπολόγιζαν, την αντιμετώπιζαν σαν πράγμα για συναλλαγή.

Την είχαν αλήθεια για πέταμα την αδελφή τους;

Φαινόταν πως πήγαιναν να την παντρέψουν με τον Χάρο. Ο γάμος έμοιαζε με ξόδι.

Ήταν πολύ άσχημο αυτό που συνέβη στην Αρετή. Όλοι φοβούνταν το χειρότερο για το άμοιρο το κορίτσι. Και οι φόβοι βγήκαν αληθινοί.

Πώς είναι να είσαι στον Χάρου τα δόντια;

Η Αρετή βρέθηκε από τον παράδεισο στην κόλαση.

Η θανάσινα μια σωματώδη γυναίκα με μικρά μάτια και χοντρά χείλη, μόλις η Αρετή μπήκε στο σπίτι του άντρα της, την άρπαξε με μίσος από την καστανόξανθη κοιτίδα της και άρχισε να τραβά με δύναμη, να την κουνά πέτρα δώθε, να την βρίζει, να την τυπνά στο κεφάλι, στα χέρια, στο σώμα, που τόλμησε να μπει στο σπίτι της νύφη.

Η Αρετή σε όλον αυτόν τον ξυλοδαρμό, σαν να τον περίμενε, δεν έκλαψε καθόλου. Έκλαιγε όμως η ψυχή της, έσταζε αίμα. Γιατί η ψυχή της πονούσε περισσότερο από το κορμί της. Τόσος εξευτελισμός!

Ο Μιχάλης την έσπρωξε βίαια και την

έριξε στο κρεβάτι τους. Έπεσε πάνω της με ξεκάθαρους σκοπούς. Η Αρετή έκλεισε τα μάτια, για να αντέξει και αυτή τη δοκιμασία. Ο άντρας της την βίασε. Λαχανιασμένος κατέβηκε από πάνω της, γύρισε στο πλευρό και δεν άργησε να γεμίσει το δωμάτιο με τα ροχαλιτά του που μύριζαν ταίπουρο. Το ίδιο συνέβαινε κάθε βράδυ. Το πρωί ξύλο από την πεθερά και το βράδυ βιασμό από τον άντρα της.

Η Αρετή πίστευε ότι αν έμεινε έγκυος, αν γεννούσε ένα παιδί ίσως να γινόταν πιο ήμερο το κλίμα της κόλασης, που στάλθηκε να ζήσει. Πάντα ένα παιδί κάνει τον κόσμο πιο όμορφο.

Πράγματι σε λίγους μήνες έμεινε έγκυος. Το ανακοίνωσε στον άντρα της και στην πεθερά της.

Μόλις το άκουσε η θανάσινα την άρπαξε από τις κοιτίδες, την έσυρε στο πάτωμα και γεμάτη μίσος άρχισε να την κλωτσάει και κυρίως στην κοιλιά. Την έβριζε χυδαία και της θύμιζε πως την είχε προειδοποιήσει ότι θα την σκοτώσει, αν ποτέ επιδιώξει να αρπάξει την περιουσία της. Η πεθερά της ήθελε να την ξεκάνει και την νύφη της και την υψύρα της.

Ο άντρα της τα βράδια έφευγε από το κρεβάτι τους και έμπαινε στο δωμάτιο της μάνας του, από όπου έβγαινε το πρωί. Σε λίγες μέρες η Αρετή ένιωσε αίμα να τρέχει ανάμεσα στα πόδια της. «Σκότωσε το παιδί μου» βόγκηξε.

Τι ζωή ήταν αυτή που περνούσε η Αρετή;

Η πεθερά της την ξυλοκοπούσε και την έβριζε συνέχεια και οι κτηνώδεις βιασμοί από τον γιο της, που είχε και αιμομιτικές σχέσεις με τη μάνα του.

Όλη αυτή η ταπείνωση, η μιχαρή σχέση μάνας και γιου και ο θάνατος του παιδιού της, όλα αυτά την αναγκάζουν να φύγει από το σπίτι και να γλιτώσει από αυτή την κόλαση και αυτό το αρρωστημένο περιβάλλον.

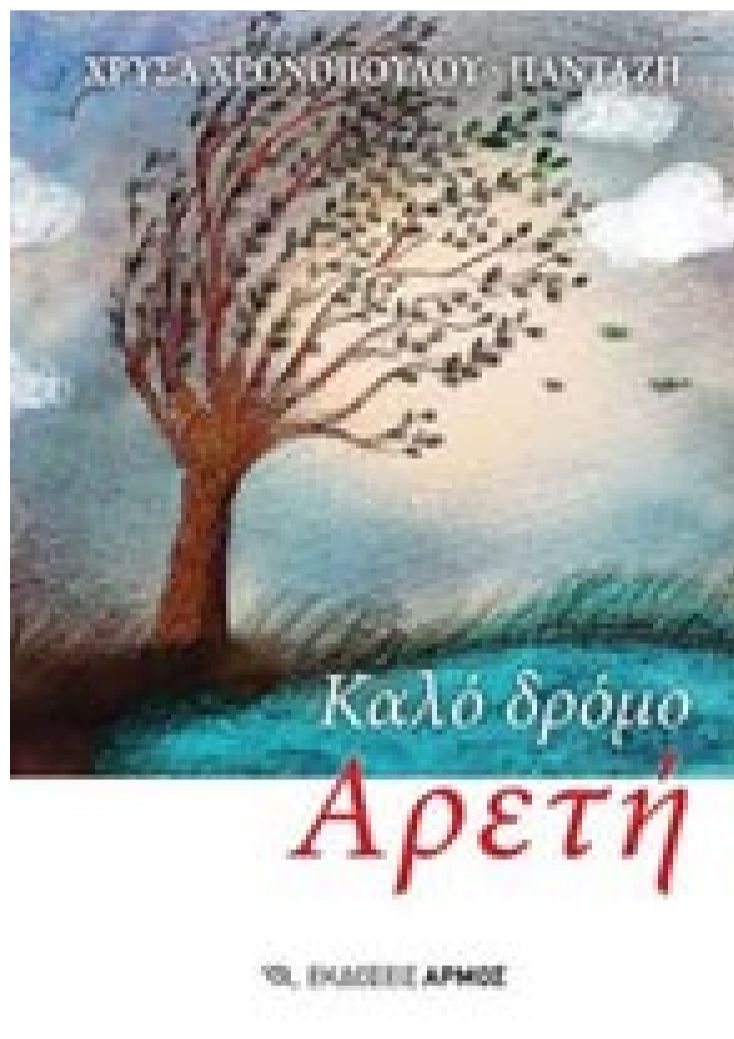
Φεύγει και ζητάει βοήθεια από τον παπα-Δημήτρη τον ιερέα του χωριού, ο οποίος την έκρυψε για ένα μήνα σε μια καταπακτή, σέ ένα υπόγειο, για να μην την βρουνε ο άντρας της και τα δυο της αδέρφια.

Η απδία που ένιωθε μέσα της και η επιθυμία της φυγής θέρεινε και την κυρίευε όλο και πιο βαθιά. Δεν της έμνε τίποτε άλλο πια παρά οδρόμος και όπου-φτάσει. Ακόμη και στον θάνατο. Ο τρόμος να γυρίσει πίσω την διδάξε ότι ο δρόμος ήταν η σωτηρία της.

Και έτσι η Αρετή αποφάσισε να φύγει από το σπίτι του παπα-Δημήτρη και να πάει με τα πόδια στα Γιάννενα.

«Δεν με θέλει», μοιρολογούσε, «η τύχη δεν με θέλει».

Η τύχη, η κόρη του Ωκεανού, με το

πασας, ο κάθε τιποτένιος, μπορεί να μας δέσει πάνω σε μια καρέκλα, έναν πάγκο ή σ' ένα κρεβάτι, να μας φτύσει, να μας μαστιγώσει, να μας βιάσει. Το Σύστημα αποκαλιωμένο καλλιεργεί σκόπιμα την ασυνειδησία, την αγριότητα, το χάος, καταλύοντας το σεβασμό για τον παράγοντα άνθρωπο. Δεν άφησε τίποτα ανεκμετάλλευτο, από το «χάσμα των γενιών» που αποκβει τους ανθρώπους μεταξύ τους και ετοιμάζει τους αυριανούς παιδιά-καταδότες. Ο άνθρωπος βγαίνει στο σφυρί. Για να μη βρίσκει το Σύστημα καμία αντίδραση και να μπορείσει να βγάλει ελεύθερα στο σφυρί και τις πατρίδες...» Λιλί Ζωγράφου.

Ένα βιβλίο για τα πρώτα βήματα της γυναίκας στις αρχές του 19ου αιώνα, που άρχισε να κερδίζει τις πρώτες μικρές νίκες, στην πορεία προς τη χειραφέτησή της. Ο δρόμος σίγουρα δεν ήταν εύκολος, ήταν πολύ δύσκολος, καθώς είχαν να αντιπαλέψουν εδραιωμένες νοοτροπίες και στερεότυπα.

Ένα βιβλίο για τον αγώνα που έκανε μια γυναίκα μέχρι να βρει τον εαυτό της, να εκμηψήσει τις δυνάμεις της, να πραγματοποιήσει τα όνειρά της και να κερδίσει την χαμένη της αξιοπρέπεια.

Ένα βιβλίο για την αξία της ζωής και το μεγαλείο που κρύβει ο αγώνας για την κατάκτησή της.

Η Χρύσα Χρονοπούλου-Πανταζή γεννήθηκε και μεγάλωσε στους Αγίους Αναργύρους Αττικής. Είναι Δρ. φιλοσοφίας και συγγραφέας. Ως καθηγήτρια φιλόλογος υπηρέτησε σε Γυμνάσια και Λύκεια της χώρας. Ως επιστημονικός συνεργάτης δίδαξε στο ΕΚΠΑ, στην Α΄ έδρα των Παιδαγωγικών, γενική διδακτική και ειδική διδακτική για την διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών από το πρωτότυπο. Έχει λάβει μέρος σε διεθνή συνέδρια. Ως συγγραφέας έχει δημοσιεύσει άρθρα σε περιοδικά παιδαγωγικά και ιστορικά και έχει εκδώσει τα εξής βιβλία:

- Δούλοι και δουλεία στον Όμηρο. Πατάκης 1989, Ατραπός 2007.
- Η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών από μετάφραση, Αθήνα 1992.
- Με αφορμή ένα ποίημα του Καβάφη, δοκιμή Αγώνισ, Αθήνα 1993.
- Η διαθεματική διδασκαλία, Αθήνα 2004.
- Ιστολόγιον, συλλογή άρθρων, Αθήνα 2010.
- Ρόζα Ιμβριώτη της ζωής και του σχολείου, Εμπειρία Εκδοτική, Αθήνα 2011.
- Διδάσκω και μαθαίνω στο σχολείο, σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2013.
- Όπου και όπως δει, Η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών από το πρωτότυπο, σε συνεργασία με φιλόλογους, εκδ. Ωνη-book, Αθήνα 2015.
- Συνομιλώντας με την ποίηση, εκδ. Ήτορ, Αθήνα 2016.
- Σημεία και τέρατα της Μυθολογίας, εκδ. Ήτορ, Αθήνα 2017.
- Ήρωες και Δαίμονες, εκδ. Μπατζιούλας, Αθήνα 2018.
- Εσύ να με λες Ηγερία, εκδ. Εύμαρος, Αθήνα 2021.

Εκδόσεις Αρμός 2023 σελ. 197

Παιδικός Σταθμός
φωτεινή ηλιακίδα

Πραγματικό 43 Άνω Πατίσια
ΤΚ: 11143
dimitrisliaxida@gmail.com
liaxidi.iliaxida@gmail.com
Τηλ: 210-253250
Κινητό: 6977494250
Κινητό: 6932483195
Φαξ: 210-211224

Χωλεπίο 10-12 Άνω Πατίσια,
ΤΚ: 11141
dimitrisliaxida@gmail.com
liaxidi.iliaxida@gmail.com
Τηλ: 210-211224
Κινητό: 6979675415
Κινητό: 6932483195
Φαξ: 210-211224

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Μιλάνου
τ. ΙΑΤΡΟΣ Α' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΑΙΔΩΝ «Π. & Α. ΚΥΡΙΑΚΟΥ»

Καβάφη 20 & Μακαρίου 23 (συνέχεια Αγ. Τριάδος),
Αγ. Παρασκευή (Πευκάκια)
Τηλ.: 210 600 1418 • Κιν.: 693 600 1418 • Φαξ: 210 639 1787
• e-mail: antonikontos5@gmail.com ΔΕΧΕΤΑΙ ΜΕ ΠΑΝΤΕΒΟΥ: 17.30-20.30

Νέα Σαμφούντα Πρέβεζας

Η Νέα Σαμφούντα είναι ένα παντιακό χωριό ΒΔ του Νομού Πρέβεζας στο 18ο χλμ της Εθνικής Οδού Πρέβεζας-Ιωαννίνων. Αποτελεί Τοπική Κοινότητα της Δημοτικής Ενότητας Ζαλόγγου του Δήμου Πρέβεζας. Απαριθμεί 631 μόνιμους κατοίκους. Η γεωγραφική της θέση ανάμεσα από Ιόνιο Πέλαγος και Αμβρακικό Κόλπο, η ύπαρξη μεγάλων κτηνοτροφικών επιχειρήσεων και το ήπιο κλίμα της, της δίνει το πλεονέκτημα της άμεσης πρόσβασης στη διατροφική αλυσίδα της περιοχής (αλιεύματα, οπωροκηπευτικά, φρούτα, κτηνοτροφικά προϊόντα) και της απασχόλησης των κατοίκων της.

Η ιστορία του χωριού ξεκινάει από το 1922 όταν εγκαταστάθηκαν Πόντιοι πρόσφυγες στον κάμπο της Λάμαρης, σε κοντινά σημεία με τις τοπικές κοινότητες Νέας Σινώπης και Αρχάγγελου. Μέχρι και σήμερα διατηρούν τα δικά τους ήθη και έθιμα, τις ιδιαίτερες πολιτιστικές τους καταβολές και το γλωσσικό τους ιδίωμα. Στις 15 Αυγούστου κάθε χρόνο πραγματοποιείται το παμποντιακό προσκύνημα στη Μονή Κοζύλη της Νέας Σαμφούντας. Στις ημέρες μνήμης των πολιούχων Αγίων διοργανώνονται τοπικά λαϊκά πανηγύρια με περιφορές εικόνων, κεράσματα, χορούς και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Επίσης, στην περιοχή δραστηριοποιούνται πολιτιστικοί και αθλητικοί σύλλογοι που συμβάλλουν στην διατήρηση της παράδοσης και των τοπικών εθίμων, με εκδηλώσεις διαφόρων ειδών.

Η τραγωδία του ελληνισμού του Πόντου κλείνει με τον ξεριζωμό όσων επέζησαν, από τις πανάρχαιες κοιτίδες τους, μετά την Μικρασιατική καταστροφή, το 1922. Ο Ελληνικός πληθυσμός της Σαμφούντας καθώς και των γύρω χωριών, παρότι αντιστάθηκε γενναία δημιουργώντας αντάρτικο στα βουνά, κυριολεκτικά αποδεκατίστηκε. Όσοι απέμειναν μεταφέρθηκαν με καράβια, κουβαλώντας μόνο την ψυχή τους, στην Ελλάδα. Ακολουθώντας την διαδρομή Πόντος- Πειραιάς- Μακρόνησος (παρέμειναν σε καραντίνα λόγω των επιδημιών) - Αμαλιάδα - Λευκάδα - Θεσπρωτία, φτάνουν στην Πρέβεζα.

Οι περισσότεροι προέρχονται από τα χωριά της Σαμφούντας Σερνίτς, Κουρουτσάι (Kurucay), Σάψαρτζα, Τεκέκοϊ (Tekkekoy), Φουντουτσάχ (Findicak), Αλματσούχ, Κατίκιοϊ (Ανω Αμισός) Τσάταλιτσα, Φουντόκοϊ, Τσάρσαμπα (Carsamba), Γαράτσα, Παϊκιοϊ, καθώς και μερικοί από την Τραπεζούντα (Trabzon), Κερασούντα (Giresun) και Μπάφρα (Bafra).

Στο ίδιο διάστημα φτάνουν στον Πειραιά, αφού περάσουν από Κωνσταντινούπολη, καράβια από το Νοβοροσίσκ της Ρωσίας με Πόντιους, Σαμφουνταίους στην καταγωγή που είχαν μεταναστεύσει στη Ρωσία. Τα αίτια στα οποία οφείλονται αυτές οι μετοικεσίες των ποντίων στη Ρωσία είναι σύνθετα και ποικίλα και θα πρέπει να αναζητηθούν τόσο στις συνθήκες που επικρατούσαν στη χώρα υποδοχής όσο και στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, κυρίως όμως λόγω της κατάστασης ανασφάλειας του πληθυσμού πριν, κατά, και μετά τις ρωσο-οθωμανικές συγκρούσεις, ιδιαίτερα την περίοδο τον Κριμαϊκού Πολέμου (1853-1856) και του πολέμου του 1877-1878 αλλά και επειδή εκείνη ακριβώς την περίοδο οι κάτοικοι των περιοχών αυτών βρισκόταν σε απόγνωση εξαιτίας των πρόσθετων φορολογικών επιβαρύνσεων που τους επέβαλλαν οι ντόπιοι αγάδες, σε συνεργασία με τους εκπροσώπους της Πύλης Αυτοί οι Πόντιοι μετανάστες ζούσαν κατά οικογένειες σε χωριά (χούταρι) των Ποπάντων (Παπαδόπουλου), Κουκάντων (Ηλιόπουλου), Σαχαζάντων κ.α, κοντά στο Κριμσκ, Μπακάνσκι, ασχολούμνοι κυρίως με την καλλιέργεια καπνού. Ήταν Ελληνόφωνοι (μιλούσαν την Ελληνική και την Ποντιακή διάλεκτο) ενώ οι προερχόμενοι από τα χωριά της Σαμφούντας στην πλειοψηφία τους ήταν Τουρκόφωνοι.

Από τον Πειραιά το καράβι τους μετέφερε στο λιμάνι της Πρέβεζας και από εκεί εγκαταστάθηκαν στην Άρτα όπου έμειναν περίπου δύο χρόνια. Στη συνέχεια η πολιτεία τους παραχώρησε χωράφια και οικόπεδα στην περιοχή της Πρέβεζας ανάμεσα στο Λούρο και τα Φλάμπουρα στην εύφορη κοιλάδα Λάμαρης, κοντά στις εκβολές του ποταμού Λούρου. Έφτασαν εκεί, συνάντησαν τους συμπατριώτες τους από τον Πόντο και όλοι μαζί κάτω από δύσκολες συνθήκες και με σκληρή δουλειά έκτισαν τη Νέα Σαμφούντα.

Η Νέα Σαμφούντα του σήμερα

Σήμερα στη Νέα Σαμφούντα θα συναντήσει κανείς κόσμο ζεστό, φιλόξενο και ευγενικό που αξίζει τον κόπο να τον ζήσει κανείς καλύτερα, να νιώσει τη γενναιοδωρία του και να γνωρίσει τις παραδόσεις του. Τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (καφετέριες, μπαρ, ταβέρνες, παραδοσιακά καφενεία) προσφέρουν τις υπηρεσίες τους καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Τους καλοκαιρινούς μήνες το χωριό γεμίζει από επισκέπτες και ετερο-

Το Γαλακτοκομείον του Συνεταιρισμού της Νέας Σαμφούντας το 1945 περ.

δημότες κατοίκους που διατηρούν εξοχικές κατοικίες.

Αξιοθέατα

Η **Ιερά Μονή Κοζύλης** ιδρύθηκε το 774 και είναι ιστορικό διατηρητέο μνημείο. Μετά την καταστροφή της Νικοπόλεως το 1034 από τους Βουλγάρους, τιμήθηκε με την έδρα της επισκοπής Κοζύλη. Το καθολικό της Μονής είναι το μοναδικό κατάλοιπο της ομώνυμης μεσαιωνικής πόλης και επισκοπής. Η σημερινή εκκλησία της Μονής κτίστηκε και ιστορήθηκε το 1785. Είναι μονόκλιτη βασιλική με τρούλο. Σώζονται ελάχιστα υπολείμματα αγιογραφιών στον κυρίως ναό. Εκτός από τον ναό σώζονται και μερικά ερείπια χριστιανικού βαπτιστηρίου στα ΝΔ της Μονής.

Ο **Ναός του Αγίου Παύλου** βρίσκεται στη θέση Λιθάρι της Νέας Σαμφούντας, κοντά στην αρχαία Νικόπολη, όπου, σύμφωνα με την παράδοση, ο Απόστολος Παύλος, κατευθυνόμενος για τη Νικόπολη, στάθηκε, κάπου δεκαπέντε χιλιόμετρα έξω από την περίφημη εκείνη μεγαλόπολη και, καθισμένος επάνω σε ένα λιθάρι, μίλησε στους παρατυκόντες για τον Χριστό. Ο Ναός γιορτάζεται με πανηγύρι στις 29 Ιουνίου με προσκυνητές και επισκέπτες από όλη την Ηπειρο.

Πολιτισμός – Αθλητισμός

Λειτουργούν αρκετοί πολιτιστικοί και αθλητικοί φορείς και κάθε χρόνο πραγ-

Μονή Κοζύλης, Νέα Σαμφούντα

ματοποιούν εκδηλώσεις. Ονομαστές είναι το "Τσάι" που διοργανώνει ο Σύλλογος Γυναικών, το **Καρναβάλι**, οι **3ήμερες Πολιτιστικές εκδηλώσεις** του καλοκαιριού και οι **Αυγομαχίες** στη Μονή Κοζύλη την ημέρα

της Ζωοδόχου Πηγής που διοργανώνει ο Σύλλογος «Αμισός». Με αξιόλογη δράση λειτουργούν και ο Σύλλογος Αιμοδοτών και ο Αθλητικός Σύλλογος.

Υπάρχουν αθλητικές εγκαταστάσεις για ποδόσφαιρο (γήπεδο ποδοσφαίρου και 5Χ5) και για μπάσκετ που φιλοξενούν την νεολαία της Νέας Σαμφούντας αλλά και την Ακαδημία Ποδοσφαίρου που λειτουργεί με μεγάλη επιτυχία πάνω σε μια ιδέα και υπό την επίβλεψη του προπονητή Γιάννη Κετίκαγλου.

Στις 15 Αυγούστου κάθε χρόνο πραγματοποιείται το παμποντιακό προσκύνημα στη Μονή Κοζύλη. Επίσης ο εορτασμός των Αγίων Αποστόλων συγκεντρώνει πολλούς πιστούς της ευρύτερης περιοχής που απολαμβάνουν και το αντίστοιχο πανηγύρι.

Πηγή: wikipedia.org

103η ΕΠΕΤΕΙΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΗΜΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

«Πόντος - Μικρασία,
Αλησμόνητες πατρίδες»

Ομιλία με θέμα:
"Η Αμισός του Πόντου από το 1922,
ο βίαιος εκσπαρτισμός των κατοίκων της
και η εγκατάστασή τους στην Ελλάδα"

από τον κ. ΑΜΕΛΙΩΝ ΘΥΜΙ
Διδάκτορα Νοσητή και Σύγχρονη Ιστορίας
του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

**Σάββατο
21.05.2022
ώρα 19.00**

Πλατεία «Αμισός» Ν. Σαμφούντα

Είσοδος δωρεάν

Επιμέλεια: Εταιρεία Μεταναστευτικής Έρευνας και Πολιτισμικής Προστασίας

Επιμέλεια: Εταιρεία Μεταναστευτικής Έρευνας και Πολιτισμικής Προστασίας

Επιμέλεια: Εταιρεία Μεταναστευτικής Έρευνας και Πολιτισμικής Προστασίας

Μαρτυρικό Χωριό Καταρράκτης Άρτας

Φωτογραφίες Χρήστος Καλαμπόκης

Πραγματοποιήθηκε στις 29 Οκτωβρίου, στον Καταρράκτη Άρτας, εκδήλωση μνήμης και τιμής για την πυρπόληση και τις δολοφονίες αμάχων από τις Γερμανικές δυνάμεις κατοχής τις 26-10-1943.

Η πυρπόληση του Μαρτυρικού Χωριού Καταρράκτης Άρτας στις 26 Οκτωβρίου 1943

«Τις πρωινές ώρες της 25/10/1943, ημέρα Δευτέρα, η Γερμανική φάλαγγα, μέσω Κουσοβίστας φτάνει στην Άγναντα. Το χωριό ήταν έρημο από κατοίκους.

Καίουν μεγάλο αριθμό σπιτιών, πυροβολούν αθώους πολίτες, προξενούν τρόμο και πανικό.

Οι καπνοί των καιόμενων σπιτιών θολώνουν τον ορίζοντα και δεν επιτρέπουν την θέα στους κρυμμένους κατοίκους στο βορειοανατολικό τμήμα του δασωμένου βουνού.

Την επομένη ημέρα 26.10.1943, ημέρα Τρίτη, εορτή του Αγίου Δημητρίου, οι Γερμανοί δικάζονται.

Ένα τμήμα προχωρεί προς τη Σγάρα την οποία πυρπολεί κατά το μεσημέρι, βαδίζοντας το παλιό μονοπάτι για τη Σκλούψα, δηλαδή την ανηφόρα στην τοποθεσία Μόρφη, εκεί που έγινε η μάχη κατά το 1821.

Την συνοικία της Σκλούψας την πυρπολεί σχεδόν ολοκληρωτικά. Συνεχίζουν το μονοπάτι μέσα από τα καινούργακα στη θέση Λάκουα και Ανήλιο, ανεβαίνουν τις κοδέλες, φθάνουν στα αμπέλια, στο κάτω μέρος του χωριού, κοντά στον Άγιο Αθανάσιο.

Το άλλο τμήμα ακολουθεί το δρόμο Άγναντα, Χασαλευραϊάκα, ανηφόρα του Σταυρού, Μουτσιάρες, Ράχες, Απιδιές, απ' όπου ακολουθώντας το μονοπάτι προς το σπίτι των Ριζακίων περνούν το ποτάμι και ανεβαίνουν στη θέση του σημερινού Κοιμητηρίου.

Αφού ενώθηκαν τα δύο τμήματα κατά τις απογευματινές ώρες 26.10.1943 αρχίζουν το καταστροφικό έργο τους». «Ιστοριογραφία της Πίνδου-Γεγονότα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου» Αθανάσιος και Χρήστος Μακρυγιάννης

Συγκλονιστική η ομιλία του Αθανασίου Παπαδόπουλου, Δημάρχου Καλαβρύτων και προέδρου του Δικτύου Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών Ελλάδος

Κυρίες και Κύριοι, Φίλες και Φίλοι,

Θα ήθελα να μού επιτρέψετε -ξεκινώντας- να ευχαριστήσω θερμά την Πανελλήνια Ένωση Θυμάτων και Φίλων Θυμάτων του Μαρτυρικού Χωριού Καταρράκτης για την ιδιαίτερα τιμητική πρόσκληση και για την ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της να είμαι φέτος βασικός ομιλητής στην εκδήλωση μνήμης για τα γεγονότα του Οκτώβρη του 1943.

Ο Καταρράκτης από το 2017, με Προεδρικό Διάταγμα που υπεγράφη απ' τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας και επίτιμο δημότη του Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων, Προκόπη Παυλόπουλο έχει αναγνωριστεί ως Μαρτυρικό Χωριό και φυσικά έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών Ελληνικά Ολοκαυτώματα 1940-1945.

Μ' αυτό τον τρόπο έχει εκπληρωθεί μια βασική υποχρέωση της Ελληνικής Πολιτείας και ένα ιστορικό χρέος -αλλά και μια δικαιοσύνη- απέναντι σ' αυτήν την μαρτυρική περιοχή που κατέβαλε το δικό της βαρύ και ανεκτίμητο τίμημα ηρωισμού και αυτοπαρτήρησης στο όνομα της Ελευθερίας, της Δικαιοσύνης, της Ειρήνης, της εθνικής περσιφάνειας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Έρχομαι απ' τα Καλάβρυτα, από έναν τόπο που μόλις ενάμιση μήνα μετά τις Θηριωδίες των Γερμανών στον Καταρράκτη -στις 13 Δεκεμβρίου του 1943- συντελέστηκε το μεγαλύτερο έγκλημα των δυνάμεων κατοχής στην Ελλάδα και ένα από τα ειδικότερα εγκλήματα της ναζιστικής Γερμανίας κατά την περίοδο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Το Καλαβρυτινό Ολοκαύτωμα, με την μαζική εκτέλεση όλου του αντρικού πληθυσμού της πόλης άνω των 13 ετών, τη λεηλασία των ολοκληρωτικών καταστροφών με πυρπόληση από τα γερμανικά στρατεύματα της Βέρμαχτ.

Οι γυναίκες και τα παιδιά αιχμαλωτίστηκαν στο Δημοτικό Σχολείο της πόλης πριν οι κατακτητές βάλουν φωτιά με σκοπό να τους κάψουν.

Σώθηκαν την τελευταία στιγμή σπάζοντας τα παράθυρα και τις πόρτες του Σχολείου.

Την ίδια ώρα όλη η πόλη είχε παραδοθεί στις φλόγες.

Εκατοντάδες οι νεκροί στον Τόπο της Εκτέλεσης, ολοκληρωτική η καταστροφή, πρωτοφανές το μίσος, η μανία αλλά και το ηλίθιο των Γερμανών.

Πρωτοφανές όμως και το πείσμα, η θέληση, ο ηρωισμός και το κουράγιο όσων έμειναν πίσω και κατάφεραν -αφού έθαψαν τους νεκρούς τους- όχι μόνο να επιβιώσουν αλλά και ν' αναστήσουν τον τόπο τους και να του ξαναδώσουν ζωή μέσα απ' τις στάχτες και τα χαλάσματα.

Ό,τι συνέβη στα Καλάβρυτα είχε συμβεί νωρίτερα και στον Καταρράκτη.

Όλα αυτά είχαν προωθηθεί στον Καταρράκτη, ο Τόπος που σήμερα βρισκόμαστε και προσκυνάμε 80 χρόνια μετά την καταστροφή, άκμαζε πριν την Κατοχή και εξακολουθούσε να είναι ισχυρό και μετά το 1940, με μεγάλο πληθυσμό -περίπου 1.500 κατοίκων- με τέσσερις εκκλησίες και τέσσερα σχολεία, με Σταθμό της Χωροφυλακής και με σημαντική οικονομική, κοινωνική και παραγωγική δραστηριότητα.

Ο Γερμανοί, είχαν πληροφορίες ότι στον Καταρράκτη υπήρχε οργανωμένο ένοπλο αντιστασιακό τμήμα το οποίο είχε ευθύνη να φυλάσσει τις ποσότητες εφοδίων, τροφίμων, ιατρούς αλλά και πυρομαχικών που ήταν κρυμμένες εδώ.

Όλα αυτά είχαν προωθηθεί στον Καταρράκτη, είχαν φτάσει εδώ απ' την Άρτα και την Πρέβεζα αλλά και μέσω των ρίψεων εφοδίων απ' τα αγγλικά αεροπλάνα.

Το χωριό ήταν κομβικός κρίκος στην οργάνωση της Εθνικής Αντίστασης στη νότια Ήπειρο, στη Δυτική Στερεά και στη δυτική Θεσσαλία και βασικός συντελεστής στην επιτυχία των πληγμάτων που καταμετρούσαν -όλο και συχνότερα και με μεγαλύτερες απώλειες -οι Γερμανοί.

Και προφανώς αυτός ήταν ο λόγος που οι κατακτητές αποφάσισαν να εξαπολύσουν την επίθεσή τους.

Και να ενισχύσουν την όλη επιχείρηση δίνοντας εντολή να φτάσει στον Καταρράκτη η διαβόητη Μεραρχία «Εντελβαϊς», η ορεινή Μεραρχία των Γερμανών που είχε αιματοκυλήσει κι άλλες περιοχές της Ηπείρου και είχε τη φήμη των πιο βάρβαρων και αδίστακτων επιχειρήσεων και της πιο μανιόδους

εκδικητικότητας σε βάρος των Ελλήνων πατριωτών.

Τις πρώτες πρωινές ώρες της 26ης Οκτωβρίου 1943, ημέρα Τρίτη, δυνάμεις των Γερμανών που είχαν περάσει τη νύχτα στο χωριό Άγναντα κινήθηκαν προς τον Καταρράκτη.

Ήταν ανήμερα της εορτής του Αγίου Δημητρίου.

Οι δυνάμεις των Γερμανών έζωσαν το χωριό από δυο σημεία, απ' τη Σγάρα και το Σταυρό ώστε ν' αποκλείσουν κάθε πιθανή οδό διαφυγής.

Οι μαρτυρίες που διασώθηκαν λένε ότι στην πορεία του προς τον Καταρράκτη, το Πρώτο Απόσπασμα της Μεραρχίας των Γερμανών έκαψε 57 σπίτια στη Σγάρα, δηλαδή περίπου τα μισά σπίτια του οικισμού ενώ μια γυναίκα, η Κυριακούλα Γραβιά κάπκε μέσα στο σπίτι της.

Στο δρόμο του Μόρφη οι Γερμανοί εκτέλεσαν εν ψυχρώ τον Ιωάννη Τζουμάκα.

Στη Μηλιά, οι Γερμανοί έκαψαν σχεδόν όλα τα σπίτια και εκτέλεσαν εν ψυχρώ τους πατριώτες Βασίλη Δημήτρη, Ηλία Καινούργιο, την Παρασκευή και την Ελένη Καινούργιο, τον Δημήτριο Λούτα και τη Μαρία Μπαρώνου.

Το ίδιο μεσημέρι, το μεσημέρι Τρίτης 26 Οκτωβρίου 1943, το Πρώτο και το Δεύτερο Απόσπασμα των Γερμανών ενώθηκαν.

Λίγο μετά έφτασαν στα Αμπέλια.

Εκεί έβαλαν φωτιά σε μεγάλο αριθμό σπιτιών του συνοικισμού οι έκαψαν ζωντανό μέσα στο σπίτι του τον Παναγιώτη Τσιούλα.

Οι κάτοικοι του Καταρράκτη -αντιλαμβανόμενοι τον κίνδυνο που ερχόταν- είχαν ήδη αρχίσει να εγκαταλείπουν τα σπίτια τους και ν' αναζητούν κρησφύγετα.

Στις σπηλιές του βουνού, στον Αϊ Λιά, στα Καλοκαιρά και στην Κρουσπηγή.

Οι δυνάμεις των Γερμανών είχαν -στο μεταξύ- μπει στο χωριό.

Απέναντι από το Μοναστήρι της Αγίας Αικατερίνης εκτέλεσαν δυο ακόμα πατριώτες, τον Κωνσταντίνο Μπίκα και τον Μιχάλη, έναν στρατιώτη απ' τα Χανιά.

Εκείνη την ημέρα, το σύνολο σχεδόν των οικισμάτων του χωριού πυρπολήθηκε.

Με απολογισμό 154 καμένα σπίτια, καμένες Εκκλησίες, καμένο το Δημοτικό Σχολείο και το Κοινοτικό Γραφείο, το Τηλεφωνείο και το Ηγουμενείο της Αγίας Αικατερίνης.

Σχεδόν κάθε κτίσμα του χωριού είχε πυρποληθεί.

Με αποκορύφωμα τη φωτιά και την ανατίναξη στον

Ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

Και την εξίσου ολοκληρωτική καταστροφή στον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου.

Οι φλόγες έκαιγαν τα πάντα στο πέρασμά τους. Τους κόπους μιας ολόκληρης ζωής, τους μόχθους και το βίος των κατοίκων του Καταρράκτη, τα ζώα, τις σοδιές, τίποτα δεν έμεινε άθικτο απ' την μανία καταστροφής και εξόντωσης των Γερμανών.

Την επόμενη μέρα, την Τετάρτη 27 Οκτωβρίου, οι ιστορικές αναφορές λένε ότι δυο Γερμανοί στρατιώτες που ξέφυγαν απ' τη φάλαγγα που όδευε προς τη Μικροσπηλιά, σκοτώθηκαν απ' τα πυρά κατοίκου που φοβήθηκε για τη ζωή και το σπίτι του.

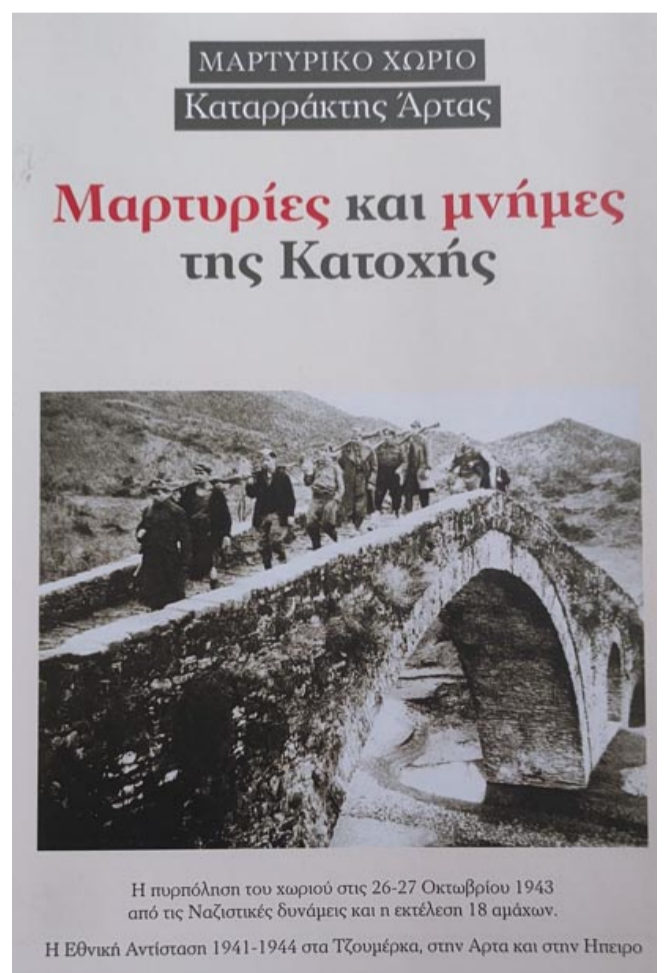
Οι Γερμανοί επέστρεψαν στον Καταρράκτη. Κοντά στο ποτάμι συνάντησαν και εκτέλεσαν την Ελένη Μαυράκη, την Αικατερίνη Τέλωνα και έναν αντάρτη απ' την Κέρκυρα.

Μπήκαν ξανά στο χωριό. Έκαψαν και τα λίγα σπίτια που δεν είχαν καεί.

Στην Κρουσπηγή έκαψαν όλα τα σπίτια του οικισμού, κοντά 35.

Στο μύλο της Αγίας Αικατερίνης εκτέλεσαν τον Γεώργιο Μάντζαρη και στη θέση Δεξαμενή τον Αθανάσιο Πανούτσο. Ενώ μαρτυρικός ήταν ο θάνατος του αστυνομικού Χρήστου Χασιώτη τον οποίο οι κατακτητές είχαν συλλάβει στη θέση Αμπέλια και πριν τον εκτελέσουν, τον είχαν βασανίσει.

Ο απολογισμός της καταστροφής ήταν κάτι παραπάνω από τραγικός.

Η πυρπόληση του χωριού στις 26-27 Οκτωβρίου 1943 από τις Ναζιστικές δυνάμεις και η εκτέλεση 18 αμάχων.

Η Εθνική Αντίσταση 1941-1944 στα Τζουμέρκα, στην Άρτα και στην Ήπειρο

Οι εκλογές τελείωσαν. Η Ήπειρος περιμένει...

Οι εκλογές τελείωσαν. Εκλέχθηκε Περιφερειάρχης, Περιφερειακοί σύμβουλοι, Δήμαρχοι, Δημοτικοί Σύμβουλοι. Τα προβλήματα παράλληλα τρέχουν και η Ήπειρος αντί να περνάει στην πραγματική ανάπτυξη με ενέργειες και στάσεις, επιθετι-

κές για το μέλλον της, στέκεται πίσω και περιμένει. Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας (Π.Σ.Ε.), με το σύνολο της Ηπειρωτικής αποδημίας αγωνίζεται για μια καλύτερη Ήπειρο. Πιστεύουμε η τοπική αυτοδιοίκηση του τόπου μας θα

αγκαλιάσει τις προσπάθειες της Π.Σ.Ε. και θα αγωνιστούμε μαζί για την Ήπειρο που αγαπάμε και θέλουμε.

Γι' αυτό δημοσιεύουμε το Υπόμνημα που κατέθεσε η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας σε όλα τα

Κοινοβουλευτικά Κόμματα, δίνοντας έτσι μια σημαντική εικόνα των προβλημάτων της Ηπείρου, αλλά και προτεινόμενες λύσεις. Πρώτιστα αφορούν τα προβλήματα αυτά την Τοπική Αυτοδιοίκηση της Ηπείρου.

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 15 105 52 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.:210-3241137 — Fax: 2103243822
www.panepirotiki.com - email: info@panepirotiki.com
Αριθ. Πρωτ. 8910 Αθήνα 7-3-2023

Υ Π Ο Μ Ν Η Μ Α

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΝ και ΑΓΩΝΙΖΟΝΤΑΙ

για την επίλυση των παραπάνω προβλημάτων και συγκεκριμένα διεκδικούν:

- Την θεσμοθέτηση εξειδικευμένης κρατικής πολιτικής πρότασης, για την εφαρμογή ενός συνολικού σχεδίου στοχευμένων μεταρρυθμίσεων, με ισχυρά κίνητρα και υπερβατικές δημόσιες επενδύσεις για ουσιαστική και μετρήσιμη ανάπτυξη όλων των περιοχών, που ερμηνώνουν με σκοπό την αναγέννησή τους και την ανατροπή των συνθηκών, που οδήγησαν στην εγκατάλειψή τους.
- Την αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας και ειδικά της πρωτοβάθμιας με την ανάπτυξη του δικτύου των Κέντρων Υγείας και Σταθμών Πρώτων Βοηθειών, πλήρως εξοπλισμένων και στελεχωμένων.
- Την εξασφάλιση και την διευκόλυνση της άμεσης πρόσβασης όλων των μαθητών σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης
- Την ανάπτυξη επαρκούς τοπικού δικτύου συγκοινωνιών, που θα συνδέουν τα χωριά μεταξύ τους, τις κωμόπολεις και τις πόλεις.
- Την βελτίωση των υποδομών και των δικτύων ενέργειας και τηλεπικοινωνιών. Πλήρη ανάπτυξη των ευρυζωνικών υπηρεσιών σε κάθε χωριό.
- Την μείωση της εισφοράς ΕΤΜΕΑΡ, που επιβαρύνει τους λογαριασμούς ρεύματος.
- Την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών που ασχολούνται με τον πρωτογενή τομέα και ειδικά των κτηνοτρόφων, προς όφελος των ιδίων, αλλά και των καταναλωτών.
- Την επανεξέταση του ανταποδοτικού χαρακτήρα των υπηρεσιών καθαριότητας και του σχεδιασμού διαχείρισης των αποβλήτων προς όφελος των πολιτών.
- Να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα και να στηριχθούν ουσιαστικά οι παραμεθόριες περιοχές της Ηπείρου.

Για την οδική ανάπτυξη

- Την μείωση της τιμής των διοδίων και των τελών διέλευσης των γεφυρών Ρίου -Αντιρρίου και Άκτιου - Πρέβεζας.
- Την επέκταση της Ιόνιας οδού από τα Ιωάννινα έως Κακκαβιά, με αυτοκινητόδρομο διεθνών προδιαγραφών όπως και η υπόλοιπη Ιόνια οδός.
- Την επίσπευση της σύνδεσης της Ιόνιας οδού με την πόλη της Πρέβεζας
- Συνέχιση της παρα-Ιόνιας οδού από την Αμφιλοχία, μέσω του Άκτιου Πρέβεζας, έως το Μαυρομάτι Θεσπρωτίας, με σύγχρονο αυτοκινητόδρομο διεθνών προδιαγραφών όπως και η υπόλοιπη Ιόνια οδός
- Την προώθηση της οδικής διασύνδεσης της Ηπείρου με την Θεσσαλία και των περιοχών της Ηπείρου με την Ιόνια Οδό και την Εγνατία Οδό, με δρόμους σύγχρονων προδιαγραφών.

- Επιτάχυνση των διαδικασιών για το τραίνο στην Ήπειρο. Αναγκαίο και άμεσο για την ανάπτυξη του τόπου μας.
- Να μην προωθηθεί η ιδιωτικοποίηση του λιμανιού της Ηγουμενίτσας.

Για την προστασία του περιβάλλοντος

- Την αναστολή όλων των διαδικασιών αδειοδότησης και υλοποίησης υποδομών ΑΠΕ, μέχρι την ολοκλήρωση του Ενεργειακού Περιφερειακού Σχεδιασμού, με κριτήριο την αντιμετώπιση του περιβάλλοντος ως πηγή ζωής και όχι ως εμπόρευμα. Καθορισμός του ενεργειακού μείγματος που πρέπει να επιλεγεί, ορισμός περιοχών αποκλεισμού χωροθέτησης ΑΠΕ, καθορισμός της φέρουσας ικανότητας στα υδροηλεκτρικά έργα, εκπόνηση ολοκληρωμένης μελέτης για την προστασία των πηγών ύδατος, εφαρμογή έμπρακτων κανόνων αειφορίας για κάθε επίπτωση κάθε έργου.
- Να ληφθούν σοβαρά μέτρα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος από κάθε είδους ανεξέλεγκτες παρεμβάσεις.
- Να αναληφθούν ενέργειες και εφαρμοστούν μέτρα πρόληψης της κλιματικής αλλαγής
- Να αναληφθούν μέτρα αντιμετώπισης της λειψυδρίας, με την θεσμοθέτηση κανόνων αξιοποίησης των πηγών και με την αντικατάσταση των πεπαλαιωμένων δικτύων ύδρευσης.
- Να γίνει νέα περιβαλλοντική μελέτη για την μόλυνση του Καλαμά και προτεινόμενα μέτρα για τον καθαρισμό του σε διάστημα 5ετούς διάρκειας.
- Η Μουργκάνα να γίνει ιστορικό και περιβαλλοντικό πάρκο.
- Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας εκφράζει εκ νέου την αντίθεσή της με την έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων στην ευρύτερη περιοχή της Ηπείρου με αφορμή την επιχειρούμενη έρευνα και εξόρυξη στην περιοχή των Κουρέντων Ιωαννίνων.

Καλούμε την Κυβέρνηση, τον Πρωθυπουργό, τους αρμόδιους Υπουργούς, τα κόμματα της Βουλής και κάθε άλλο θεσμικό παράγοντα, να ενεργήσουν και να δοθούν άμεσες λύσεις στα τόσο σοβαρά προβλήματα της Ηπείρου, πριν είναι αργά για όλους μας.

Με εκτίμηση
Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος Ο Γεν. Γραμματέας
Χρυσόστομος (Μάκης) Σωτήρης Κολιούσης
Χήτος - Κιάμος

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας, η κορυφαία αποδημική οργάνωση των Ηπειρωτών, στους κόλπους της οποίας, δραστηριοποιούνται πάνω από τετρακόσια πενήντα (450) πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια σωματεία (Αδελφότητες, Ενώσεις και Ομοσπονδίες), εκπροσωπώντας όλους τους απόδημους Ηπειρώτες, αγωνιά για την κατάσταση που επικρατεί και βιώνει η ιδιαίτερη πατρίδα μας η Ήπειρος. Τα συσσωρευμένα προβλήματα, η ερημοποίηση των χωριών, το αυξημένο κόστος διαβίωσης, οι ανύπαρκτες υποδομές και πλείστα άλλα προβλήματα, καθιστούν δύσκολη την επιβίωση των συμπατριωτών μας στη γενέτειρα, αλλά ακόμη περισσότερο αδύνατη την επισκεψιμότητα εμάς των αποδήμων.

Η Ήπειρος, που παλαιότερα αποτέλεσε την πατρίδα πολλών αγωνιστών της αντίστασης, ανθρώπων των γραμμών και των τεχνών, των μεγάλων ευεργετών, η περιοχή που τόσο προσέφερε στην Ελλάδα μας με την κτηνοτροφία της, το εμπόριο, τις τέχνες και τον ιδιαίτερο πολιτισμό της, σήμερα κατέχει το θλιβερό προνόμιο να κατατάσσεται ως η φτωχότερη επαρχία της Ευρώπης.

Ο πληθυσμός της γερνάει και μειώνεται συνεχώς, όπως άλλωστε το πιστοποιήσει και η πρόσφατη απογραφή. Τα χωριά ερημώνουν και μοιάζουν με εγκαταλειμμένα αφού στην πραγματικότητα κατοικούνται από ελάχιστους υπερήλικες που έχουν απομείνει. Οι λιγότεροι εναπομείναντες νέοι «ψάχνουν» τρόπο να μεταναστεύσουν και η παραγωγική βάση στον πρωτογενή τομέα διαρκώς συρρικνώνεται.

Οι υπηρεσίες υγείας, ειδικά η πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη είναι ελλιπείς και σε πολλά απομακρυσμένα χωριά ανύπαρκτες.

Στον τομέα της εκπαίδευσης, παρουσιάζονται σοβαρά προβλήματα με το συνεχές κλείσιμο σχολείων και την έλλειψη εκπαιδευτικών.

Οι συγκοινωνίες μεταξύ των χωριών και των πόλεων είναι ανεπαρκείς, με μεγάλο μέρος του οδικού δικτύου να παραμένει απαραιωμένο και ασυντήρητο. Τα δίκτυα υποδομής, ρεύματος, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών κτλ, χωρίς καμία επέκταση και εκσυγχρονισμό, δυσκολεύουν την ζωή των κατοίκων και επιφέρουν πολλά προβλήματα στις παραγωγικές μονάδες.

Ενώ όλα αυτά συνθέτουν μία εικόνα ερήμωσης και εγκατάλειψης, από την άλλη, με το πρόσχημα της ανάπτυξης, καθημερινά σπίνονται εγκαταστάσεις ΑΠΕ, χωρίς σχέδιο, χωρίς μελέτες επιπτώσεων, αλλά και χωρίς την σύμφωνη γνώμη των τοπικών κοινωνιών.

Σε ότι αφορά εμάς τους απόδημους, το ταξίδι μας προς την Ήπειρο είναι ακριβή υπόθεση έως απαγορευτική με τα διόδια που πληρώνουμε και το κόστος καυσίμων, επίσης τα δημοτικά τέλη που επιβαρύνουν στον ίδιο βαθμό μόνιμους κατοίκους και απόδημους, όπως και τα κόστη συντήρησης, καθιστούν δύσκολες τις συνθήκες για να κρατήσουν οι απόδημοι το σπίτι στο χωριό, στην Ήπειρο.

Η Ήπειρος χρειάζεται την στήριξη όλων μας.

Η Ηπειρωτική αποδημία συνολικά, μαζί με τις τοπικούς Φορείς και τις τοπικές Αρχές,

Η «Κυρά Φροσύνη από το Χθες στο Σήμερα»

Μια εξαιρετική θεατρική παράσταση του Συλλόγου Ηπειρωτών Ηλιούπολης

Στις 25 Νοεμβρίου 2023 ο Σύλλογος Ηπειρωτών Ηλιούπολης ανέβασε τη θεατρική παράσταση «Η ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ», έργο της Ευφροσύνης Παπά, σε σκηνοθεσία της Λαμπρινής Τασούλα. Η θεατρική παράσταση ανέβηκε στο Δημοτικό Μέγαρο της Ηλιούπολης «Μίκης Θεοδωράκης». Η προσέλευση των θεατών ήταν πέρα από κάθε προσδοκία, ώστε να παρουσιαστεί πρόβλημα χωρητικότητας του θεάτρου.

Ο Σύλλογος Ηπειρωτών Ηλιούπολης απέτινε φόρο τιμής στην κακοποιημένη γυναίκα. Επιλέχθηκε η 25^η Νοέμβρη ως Διεθνής Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών. Στο έργο έγινε σύνδεση της κατάχρησης της εξουσίας από τον Αλή Πασά και τον άδικο χαμό των γυναικών των Ιωαννίνων στη λίμνη με τον άδικο χαμό γυναικών λόγω κακοποίησης σε όλο τον κόσμο στη σημερινή εποχή.

Δόθηκε με εκφραστικό τρόπο η θέση της γυναίκας τότε, στις αρχές του 19ου αιώνα επί Τουρκοκρατίας. Η κυρά Φροσύνη αρνούμενη να ανταποκριθεί στις παράλογες απαιτήσεις του Αλή Πασά των Ιωαννίνων, οδηγείται στον πνιγμό μαζί με άλλες δεκαέξι Γιαννιώτισσες στα νερά της λίμνης των Ιωαννίνων, της Παμβώτιδας. Η γυναίκα αυτή με το θάρρος της αποτέλεσε πηγή έμπνευσης και λογοτεχνικής έκφρασης.

Οι χορογραφίες ήταν εντυπωσιακές, τα κοστούμια καταπληκτικά και η επιτέλεση των ρόλων εντυπωσιακή, αν και οι πρόβες δεν διήρκεσαν μεγάλο χρονικό διάστημα.

Η Γενική Γραμματέας του Συλλόγου, **Παπά Ευφροσύνη**, και συγγραφέας του θεατρικού έργου στην αρχή της εκδήλωσης μίλησε για το έργο της, καθώς και τη σύνδεσή του με τη σημερινή εποχή.

Ο **Γεώργιος Κούζας**, Επίκουρος Καθηγητής Αστικής Λαογραφίας στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο

Αθηνών προλόγισε την εκδήλωση με τον περιεκτικό και απολαυστικό του λόγο. Η ομιλία του είχε τίτλο: «*Πολιτιστικοί σύλλογοι στον σύγχρονο αστικό χώρο: οι πολλαπλές διαστάσεις των εκδηλώσεών τους*». Επίσης, στην εκδήλωση παρευρέθησαν ο Α΄ Αντιπρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας Κώστας Ζηκόπουλος και ο Έφορος Πολιτισμού Χρήστος Τούμπουρος. Ακόμη, παρευρέθηκαν τοπικοί και εκκλησιαστικοί παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι Συλλόγων της Ηπείρου.

Στο φουαγιέ του θεάτρου υπήρχε έκθεση φωτογραφίας, αποτελούμενη από γυναίκες από όλο τον κόσμο δείχνοντας το μέγεθος της κακοποίησης, επιμέλεια της Λαμπρινής Τασούλα. Επιπλέον, υπήρξε πλούσιο μπουφέ, κέρασμα για τους παρευρισκόμενους.

Το μήνυμά της εκδήλωσης:
...τα δέντρα

δεν βολεύονται με λιγότερο ουρανό...
...όλα τα πρόσωπα βολεύονται παρά μόνο στον ήλιο...
Και οι καρδιές δε βολεύονται παρά μόνο στο δίκιο!!!

Γιάννης Ρίτσος

Ήταν αληθινά μια εκδήλωση γεμάτη περιεχόμενο, στοχασμό και μηνύματα.

Παραδοσιακό γλέντι στη συνεστίαση της Ηπειρωτικής Συσπειρώσης

"Εκφράστηκε η μαχητική αλληλεγγύη σε όσους αγωνίζονται να τελειώσει ο πόλεμος σε Γάζα-Ουκρανία αλλά και ο πόλεμος που ερημώνει τα χωριά της Ηπείρου"

Σε ένα αυθεντικό λαϊκό γλέντι, με γνήσια ηπειρωτική μουσική και ακούσματα, κατέληξε η συνεστίαση της Ηπειρωτικής Συσπειρώσης, που έγινε στις 19 Νοέμβρη 2023 στην αίθουσα της Ομοσπονδίας Μουργκάνας. Χάρη στην πρωτοβουλία, κυρίως των γυναικών, οργανώθηκαν άψογα τα τραπέζια με καλό φαγητό και ποτά.

Την εκδήλωση της Ηπειρωτικής Συσπειρώσης τίμησαν με την παρουσία τους, μεταξύ άλλων, ο πρώην πρόεδρος του Δ.Σ. της Π.Σ.Ε. **Κωνίνας Αλεξίου**, ο Α΄ αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της Π.Σ.Ε. **Κώστας Ζηκόπουλος**, το μέλος του Δ.Σ. της Π.Σ.Ε. **Αντώνιος Κοντός**, ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Τζουμερκάν **Χρήστος Γκατζόγιας**, ο Γεν. Γραμματέας της Ομοσπονδίας Μουργκάνας **Δημήτρης Κανακόπουλος** καθώς επίσης μέλη από διάφορα σωματεία και αδελφοί της Π.Σ.Ε. Στους παρευρισκόμενους ήταν επίσης (εκτός από στελέχη της Ηπειρωτικής Συσπειρώσης, που είναι εκλεγμένοι στο Δ.Σ. της Π.Σ.Ε. και άλλα σωματεία) και ο **Νίκος Παπακώστας**, που γύρισε την ταϊνία οργανοποιοί των Εξαρχείων.

Μετά από ένα σύντομο χαιρετισμό του επικεφαλής της Ηπειρωτικής Συσπειρώσης και Γενικού Γραμματέα του Δ.Σ. της Π.Σ.Ε. **Σωτήρη Κολιούση**, άρχισαν τα όργανα, με τον **Βαγγέλη Βασιλείου** στο κλαρίνο, τον **Νέστωρα Μπέσιο** στο λαούτο και την **Φιλίππα Κουτελιέρη** στο ντέφι. Στην αρχή τραγούδησαν οι **Γεωργία Γεωργίου Μαρίνη**, **Αφροδίτη Γκόγκου** και **Σοφία Τσουκαλά** μαζί με το σύνολο, σχεδόν, των παρευρισκόμενων στο γλέντι.

Ο Χαιρετισμός του Σωτήρη Κολιούση

Καλωσορίζοντας εκ μέρους της Ηπειρωτικής Συσπειρώσης, όσους και όσες από τους προσκαλεσμένους παραβρέθηκαν στο γλέντι, ο Σωτήρης Κολιούσης, τόνισε:

«Υπάρχει ανάγκη στις μέρες μας για τέτοιες συναντήσεις. Να κοιταχτούμε στα μάτια και να σπκώσουμε ένα ποτήρι για ευχές. Και να θυμόμαστε, πρώτα και κύρια, ότι κάμποσες εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι, στην άλλη άκρη της δικής μας θάλασσας, βρίσκονται **πολιορκημένοι** και αποκλεισμένοι και βομβαρδίζονται νυκθημεράν ανηλεώς από το κράτος δολοφόνο του Ισραήλ. Εκφράζουμε με κάθε τρόπο την αλληλεγγύη μας και **ενώνουμε τη φωνή μας με όσους ζητούν "Λευτεριά στην Παλαιστίνη" και υποστηρίζουν τη δημιουργία δύο κρατών, όπου οι λαοί τους θα ζουν αρμονικά.** Αυτή η ειρηνική συμβίωση, όπως έχει καταδείξει η ιστορία, είναι εφικτή όταν δεν υπάρχουν άλλοι, πάνω απ' τα κεφάλια των λαών. Και αυτός ο πόλεμος να τελειώσει και ο άλλος στο Βορρά στην Ουκρανία.

Υπάρχει κι ένας άλλος πόλεμος, που κι αυτός πρέπει να τελειώσει. Είναι ο μεγάλος πόλεμος στην Ήπειρο, που ερημώνει το τόπο μας. Τα χωριά μας έχουν μετακομίσει στην Αττική. Τώρα στα χωριά μας δεν θα βρεις κανέναν χωριανό, έστω όσους συναντάς τους καλοκαιρινούς μήνες. **Όλες οι προσπάθειες της οργανωμένης ηπειρωτικής απο-**

δημίας -αδελφότητες, σύλλογοι, ομοσπονδίες, Συνομοσπονδία- πρέπει να κατατείνουν στην ανακοπή αυτής της ερήμωσης.

Επιχειρείται και μια χωρίς προηγούμενο έφοδος, κυρίως, στο ενεργειακό τοπίο της Ηπείρου: Δεν μένει βουνοκορφή, χωρίς να της φυτέψουν ένα αιολικό πάρκο. Δεν μένει πλαγιά χωρίς φωτοβολταϊκό. Δεν μένει ρέμα χωρίς να μπουν ένα, δύο και τρία φράγματα. Δίπλα στα χωριά και τις πόλεις εγκαθίστανται μονάδες βιοσάβριου. Αυτό που ξεκίνησαν παλιότερα, αρχίζει να υλοποιείται τώρα, με αφετηρία τα Κούρεντα: Ανοίγουν "τρύπες" για πετρέλαιο. Θέλουν ν' αρπάξουν τον ορυκτό πλούτο χωρίς ν' αφήσουν τίποτε στον τόπο μας. Και τελικά, εκείνο που θα αφήσουν πίσω τους, είναι μια καταστροφή.

Έχουμε ξεκινήσει από το 2017 τις προσπάθειες ενάντια στις συμβάσεις για την έρευνα και την εξόρυξη υδρογονανθράκων στην Ήπειρο. Δεν θα κάνουμε πίσω. Μ' αυτές τις διεκδικήσεις μας για το περιβάλλον και τις συλλογικές, και καθημερινές προσπάθειες για τον πολιτισμό, βάζουμε ένα λιθαράκι στον αγώνα της ηπειρωτικής αποδημίας».

Εορταστικές εκδηλώσεις στην Πάτρα για την 28η Οκτωβρίου 1940

Κυριάρχησε στις εκδηλώσεις στην Πάτρα, για άλλη μία φορά, ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος Πατρών

Και φέτος, στην Πάτρα, στις εκδηλώσεις για την 28^η Οκτωβρίου 1940 κυριάρχησε ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος Πατρών. Ήταν αληθινά ο «μπροστάρης» των εκδηλώσεων. Εντύπωση προκάλεσε όταν οι γυναίκες του Συλλόγου παρήλασαν ζαλικωμένες με πυρομαχικά.

«Μέσα από αυτή την γεμάτη συνυποδηλώσεις εικόνα, έγινε προσπάθεια να αποδοθεί η ηρωική και επιβλητική εικόνα της Ηπειρώτισσας γυναίκας, μάνας, κόρης που λάμπρυνε με την προσφορά

της ολόκληρη την Ελλάδα.

Μια γυναίκα που πρωτοστάτησε σε πράξεις εθνικής και κοινωνικής ευεργεσίας, που έγινε υπόδειγμα χρέους και καθήκοντος».

Το τμήμα των μικρών Ηπειρωτόπουλων που σκόρπισε ρίγη συγκίνησης. Η ομιλία του Προέδρου του Συλλόγου, Αλέξανδρου Χάιδα, και φέτος εξεφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρας, μεστός περιεχομένου, με μηνύματα αντάξια της ημέρας και της διδαχής του έπους του '40.

Ο Πανηγυρικός της ημέρας που και φέτος εκφώνησε ο πρόεδρος του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών, Αλέξανδρος Χάιδα

Ο Πανηγυρικός λόγος του Προέδρου του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών, Φιλολόγου-Υποψηφίου διδάκτορος Πανεπιστημίου Πατρών, κ. Αλέξανδρου Κ. Χάιδα, στην πλατεία Εθνικής Αντίστασης στην Πάτρα, την 28^η Οκτωβρίου 2023.

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα,

Αξιότιμοι/ες κ.κ. εκπρόσωποι των πολιτειακών, πολιτικών, στρατιωτικών, δικαστικών, εκπαιδευτικών και υγειονομικών αρχών του τόπου μας,

Αγαπημένοι/ες μας μαθητές/τριες,

Για άλλη μια χρονιά στεκόμαστε δίπλα στο άγαλμα της Ελευθερίας με σεβασμό συνάμα και δέος προκειμένου να τιμήσουμε τους ήρωες των ενόπλων δυνάμεων, των αντιστασιακών οργανώσεων και του απλού λαού.

Και πράγματι, αν αναλογιστούμε τα στρατιωτικά μέγεθτα εκείνης της εποχής δεν μας αφήνουν περιθώρια να μην χαρακτηρίσουμε τα κατορθώματα των Ελλήνων και των Ελληνίδων εποποιία. Συγκεκριμένα, σημειώνουμε την ασάβληνη δράση του στρατού, τα κατορθώματα των υποβρυχίων Παπανικολής, Λάμπρος Κατσώνης, Πρωτιάς, Τρίτωνας, όπως, επίσης, τη συνεπικουρία των υπερήφανων αετών της αεροπορίας μας με τις επιτυχημένες αναγνωρίσεις και τους καιρίους βομβαρδισμούς. Και, βέβαια, δεν ξεχνάμε την ανεκτίμητη προσφορά των υγειονομικών υπηρεσιών του Ελληνικού Στρατού, καθώς και τη συνδρομή του ερυθρού σταυρού που έδωσε εκατοντάδες εθελοντές δίπλα στους τραυματίες στα νοσοκομεία και στο μέτωπο.

Τα βουνά της Πίνδου, της Μοράβας, η συγκινητική κατάληψη ελληνικών πόλεων όπως της Βιγλίστας, της Κορυτσάς, της Μοσχόπολης, του Πόγραδετς, της Πρεμετίτς, του Αργυροκάστρου, της Χειμάρδας και της Κλεισούρας είναι βουνοκορφές, χωριά και πόλεις, που μαρτυρούν κάτι παραπάνω από νικηφόρες μάχες. Μαρτυρούν την άρση πολιτικοϊδεολογικών αγκυλοτήτων και ερίδων, την ομόνοια ενός λαού με σημαντική ιστορία και διαχρονική φιλοσοφική και πολιτισμική αξία.

Σε όλη αυτή την προσπάθεια συγκίνηση προκαλεί η συμβολή του άμακου πληθυσμού που συμμετείχε στην οργάνωση της άμυνας πριν την εισβολή, αλλά και η γεμάτη συνυποδηλώσεις ηρωική και επιβλητική ιερή εικόνα της Ηπειρώτισσας γυναίκας, μάνας και κόρης που λάμπρυνε με την προσφορά της ολόκληρο το ανθρώπινο γένος, που πρωτοστάτησε σε πράξεις εθνικής και κοινωνικής ευεργεσίας, που διέγραψε μια διαδρομή σε υψηλές αξίες θάρρους, Πίστης, Ηρωισμού, Πατριωτισμού και Αλτρουισμού. Από την πρώτη στιγμή του εθνικού ξεσηκωμού οι γυναίκες στα κακοτράχαλα ηπειρωτικά βουνά, αφηφώντας τις καιρικές συνθήκες, ακόμα και το θάνατο, κουβαλούσαν τρόφιμα, ρούχα, πολεμοφόδια, μετέφεραν τραυματίες και φρόντιζαν αρρώστους. Οι γυναίκες αυτές έκαναν παιδιά τους τα παιδιά όλων των Ελλήνων και σπίτι τους τα ελληνικά βουνά. Εκτός από τα μέρη του μετώπου, η πρώτη ημέρα βρίσκει και την Πάτρα να βομβαρδίζεται. Οι οδοί Τριών Ναυάρχων, Γούναρη, Αγίου Ανδρέου, Ρήγα Φεραίου, η συνοικία Αγίου Διονυσίου είναι μερικά από τα μέρη

που δέχτηκαν τις βόμβες της Ιταλικής αεροπορίας και το αίμα άμαχων συμπολιτών μας.

Για να καταλάβει κανείς και κυρίως οι νέοι μας την αξία της αντίστασης του 1940, αρκεί να κοιτάξει την εικόνα των πολέμων που μαίνονται σε πολλές χώρες του κόσμου. Η Ειρήνη στο περιθώριο. Στο πλαίσιο αυτό, η συλλήβδην επίκληση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν αποτελεί πανάκεια.

Λύση θεωρώ πως είναι η εύρεση εκείνων των αναγκαίων μηχανισμών προκειμένου να διασφαλίσουμε την Ειρήνη, προστατεύοντας συνακόλουθα τα ανθρώπινα δικαιώματά μας. Αυτό δεν είναι βέβαια καθόλου απλό. Τα συμφέροντα είναι πολλά, διαφορετικά και σύνθετα. Η ένταση ανάμεσα σε επιδιώξεις αντίρροπες μεγάλη, γεγονός που πολλές φορές δεν αφήνει περιθώρια ούτε καν διαλόγου. Τα καραβάνια των εκποτισμένων, των προσφύγων, οι εικόνες των ομήρων και των ισοπεδωμένων πόλεων αποτελούν τρανό παράδειγμα.

Καθώς, λοιπόν, οι πολεμικές ιαχές εντείνονται στη γειτονιά του κόσμου, το κάλεσμα αντί για στρατιωτικό είναι και πρέπει να παραμένει πνευματικό. Προς τούτοις, απευθυνόμενοι στους εκπαιδευτικούς, στους καθηγητές, στους πανεπιστημιακούς δασκάλους μας προκειμένου να μεταχειριστούν τα εργαλεία που ονομάζονται δια βίου εκπαίδευση και μάθηση, προς όφελος του ανθρώπου, του νέου ανθρώπου. Τα εργαστήρια δεξιότητας, τα διαθεματικά σχέδια εργασίας, η ανάδειξη και η καλλιέργεια των οριζόντιων δεξιοτήτων, των δεξιοτήτων ζωής, είναι μερικά από τα μέσα ώστε τα παιδιά, οι νέοι και οι νέες, να κατανοήσουν ότι να μην έχουμε ανάγκη από πολίτες που να είναι οι τελικοί τεχνοκράτες, γνωρίζοντας άριστα από τυπικές δεξιότητες για να γίνουν επιτυχημένοι επαγγελματίες, από την άλλη, όμως, πλευρά, έχουμε κυρίως ανάγκη από πολίτες-συμπολίτες-συνανθρώπους που να χαρακτηρίζονται από επικοινωνία, συνεργασία, συναισθηματική νοημοσύνη, ενσυναίσθηση, ενεργητική ακρόαση, έμπρακτη προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων, όπως, επίσης, σωστή διαχείριση του μορφωτικού, πολιτισμικού, φυλετικού, γλωσσικού και εθνικού υποβάθρου του διπλανού τους. Επιπλέον προγράμματα ιστορίας, συνεργασίας και ανταλλαγής είναι ανάγκη να αυξηθούν για να φέρουν σε επαφή τους νέους μας με νέους διαφορετικών πολιτισμών, νοοτροπιών και θρησκειών, ώστε έτσι, αφού γνωρίσουμε το διαφορετικό και γίνουμε ανεκτικοί σε αυτό, να μπορούμε να κρίνουμε και να συγκρίνουμε. Να καταλάβουμε την ανθρώπινη αξία ολόπλευρα σε καιρό ειρήνης, και όχι σε καιρό καταστροφών.

Κυρίες και Κύριοι, μαθητές και μαθήτριες, σήμερα συνεοράζουμε όλοι όσοι πιστεύουμε πραγματικά στην ιδέα της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης. Συνεοράζουμε μαζί μας η ιστορική μνήμη η οποία γίνεται οικουμενική. Αυτές τις μέρες ενόπιας και αλληλεγγύης οφείλουμε να τιμούμε με τη συμπεριφορά μας στην Ελλάδα του 2023. Μετά από 83 χρόνια επιστρέφουμε με αναστασιασμό στο πρόσφατο ένδοξο παρελθόν μας, γινόμαστε κοινωνοί του, ενημερωνόμαστε, ευαισθητοποιούμαστε, κινητοποιούμαστε και παίρνουμε απαντήσεις. Επιτακτική ανάγκη είναι να το μελετούμε

και να μην το ξεχνούμε. Με τον τρόπο αυτό εκπαιδευόμαστε στην ανοχή.

Η εθνική αξιοπρέπεια ήταν αυτή που νίκησε το δίκαιο του ισχυρού και κάνει, παρά τις οκτώ και πλέον δεκαετίες που έχουν περάσει από τότε, τα παιδιά και τα εγγόνια των τότε πρωταγωνιστών όχι μονάχα υπερήφανα, αλλά, παράλληλα, και τα ίδια δυνάμει πρωταγωνιστές, καθώς καλούνται -καλούμαστε καλύτερα- να διαχειριστούμε την ειρήνη και την ελευθερία μας. Το ΟΧΙ είναι το μέγιστο κατόρθωμα της ενόπιας και αποφασιστικότητας των Ελλήνων. Είναι ένας σταθμός της ελληνικής και όχι μόνο ιστορίας με βαθύ νόημα, γιατί συμβολίζει την πάλη του δίκαιου με το άδικο και τον αγώνα για την αρετή. Οι στιγμές εκείνες της αντίστασης ήταν στιγμές στο βίο των ανθρώπων και των κοι-

νωνιών, κατά τις οποίες το ανθρώπινο πνεύμα, ανυψούμενο πάνω από τον αισθητό κόσμο και τις φροντίδες της βιοπάλης, ήρθε στη σφαίρα τους ιδεώδους.

Η αντίσταση του 1940 ανέδειξε τους Έλληνες και τις Ελληνίδες με τον πιο περίτρανο τρόπο σε ιστορικούς υπερασπιστές των θεμελιωδών ελευθεριών που όλοι οι άνθρωποι οφείλουν να ασκούν και να απολαμβάνουν ανεξαρτήτως θρησκείας, γλώσσας, εθνότητας, πολιτισμικών χαρακτηριστικών, που μας επιτρέπουν να υπάρχουμε, να δημιουργούμε, να αναπτύσσουμε τις ανθρώπινες αρετές μας, που μας βοηθούν προκειμένου να ζούμε ειρηνικά. Το μεγαλείο του ελληνικού πολιτισμού και των εθνικών μας παραδόσεων κρίνεται αξιο όχι μόνο για τη διατήρησή του, αλλά και για τη συνεχή ανάδειξή του.

Χρόνια Πολλά!